

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Уложив
ЯРОСЛАВ ПАДОХ

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ У СВІТЛІ ЧИСЕЛ

У л о ж и в

ЯРОСЛАВ ПАДОХ

головний секретар

Українського Народного Союзу

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Джерзі Ситі, 1960

Printed in U.S.A.

Svoboda, 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

ВСТУПНІ ЗАВВАГИ

Життєве забезпечення, ця важлива ділянка господарської діяльності, яку оправдано називають найбільшим бизнесом Америки, має особливе значення для американських українців.

Організаційний геній ранніх українських переселенців, які на еміграції з безприкладним пієтизмом наслідували все „старокрайове”, вказав їм на нових землях нові шляхи громадської організованості. З подивугідним реалізмом вони об'єднали свої національні й культурні стремління з господарськими і стали здійснювати їх у єдиній національній організації: культурно-господарському Українському Народному Союзі.

Рік заснування цієї найстаршої й за всі часи найбільшої української організації у вільному світі, ранній 1894 рік, оправдано ввійшов у історію американської України в такій самій мірі, як рік 1868-ий, коли засновано львівську „Просвіту”. Від нього розпочалася організована доба української громади в Америці і її всебічний розвиток.

За 65 років свого існування Український Народний Союз виконав величезну роботу, організаційну, культурну й освідому всередині та освідомно-політичну назовні. Великі досягнення Українського Народного Союзу на цьому полі часо затемнюють його рівнорядну ролю на полі господарському.

Зрозуміння для господарських справ ніколи не було глибоке серед української суспільности. Поза дрібним хліборобством майже вся господарська діяльність була в чужих руках. Особливо важко здобувала право громадянства серед української громади ідея забезпечення, зокрема забезпечення життєвого. Бо серед хліборобського народу з постійною надвишкою рук до праці та серед дрібного урядництва із запевненою (нехай і невеличкою) платнею у випадку старости чи недуги, життєве забезпечення не було конечністю. А втім майже періодичні європейські війни, сполучені з та-

кими ж періодичними девальваціями гроша, ніяк не сприяли поширенню життєвого забезпечення серед українського громадянства в ріднім краю.

У зовсім змінених господарських обставинах еміграційного, робітничого життя, без власних резерв та без ніякого соціального забезпечення, до того ж серед зовсім чужого оточення, життєве забезпечення набрало нового, дуже важливого значення: воно ставало konieczністю. І тільки брак господарського вироблення й (такий цінний в культурній ділянці) хліборобський консерватизм наших переселенців спиняв й ще досі спиняє поширення життєвого забезпечення серед нашої заморської громади бодай в такій самій мірі, в якій воно поширилося серед інших меншостевих груп у цім краю.

Повне зрозуміння ідеї життєвого забезпечення, як охорони одиниць і родин від господарської втрати, а не рідко й руїни, спричиненої передчасною й тому непередбаченою смертю, це ще досі для нас візія неблизької будучности, і то навіть у таких краях, як ЗДА чи Канада. У цих краях, поза невідповідальними вийнятками, вся суспільність прийняла життєве забезпечення, як невід'ємну частину своєї господарської системи й як основу типово-американської системи соціального забезпечення. Життєве забезпечення так глибоко вросло в американську господарську свідомість, що рідкі випадки незабезпечення родини окреслюється, як „злочин незабезпечення”!

Це нове інформативне видання Українського Народного Союзу, яке, сподіваємося, стане періодичним, ставить собі завдання скупими словами, зате багатими на вимову числами, показати безприкладний ріст і величезну роллю життєвого забезпечення в ЗДА й Канаді, а поруч них поставити стан того забезпечення серед української громади в тих краях.

Матеріал, зібраний в цьому виданні, поділяється на три частини. В першій подані числа, що відносяться до життєвого забезпечення в ЗДА й частинно в Канаді, в якій діють теж забезпеченеві організації ЗДА. Друга частина присвячена братським забезпеченевим організаціям, зокрема українським забезпеченевим союзам, а третя, найбільша, подає числа, які ілюструють стан і діяльність Українського Народного Союзу.

Вага видання поставлена на актуальний матеріал із 1958 року, але часто, щоб підкреслити значення поданих чисел, подано також таблиці з поглядом назад. Хоч як бажалося би подати числові інформації про стан життєвого забезпечення з ближчого нам 1959 року, це все ще є неможливим, бо до часу набрання цієї книжки не опубліковано чисел за останній рік¹. З тієї ж причини в цьому виданні подані числа, які відносяться до УНСоюзу з того самого 1958 року, хоч уже розпоряджаємо числами за 1959 рік.

Всі числа відносяться до звичайного, індивідуального життєвого забезпечення, не враховуючи забезпечення групового, індустріального й кредитового, поза декількома винятками, зазначеними в табелі.

Інтересні числа відносно братських, зокрема українських, забезпечених організацій, взято зі статистичного річника² на 1959 рік, який від 1895 року, хоч під дещо іншою назвою, є основним джерелом статистичних відомостей про братські забезпечені організації в ЗДА. І цей річник поміщує тільки числа з 1958 року.

Числа часто говорять голосніше за слова. Вони нерідко стають учителями та реформаторами життя. Працюючи над цим новим виданням, ми надіялися, що наша українська громада в ЗДА й Канаді при його допомозі зможе краще зрозуміти суть життєвого забезпечення і його належно оцінити, що невідмінно змусить її включити забезпечення в свою плянову й плявану господарську програму, як це зробили інші куди скоріше за нас. Порівняння нашого стану життєвого забезпечення із станом інших, допоможе побачити нашу силу й слабкість, а що найважливіше — наші конечні потреби в цій важливій ділянці господарського життя. А від цього вже тільки один крок до позитивної програми заспокоєння тих потреб.

Не останньою спонукою для підготовки цього видання була також охота послужити, переконливим допоміжним матеріалом нашим союзним секретарям і організаторам, цим новітнім народним мандрівникам, які з неперевершеною впертістю лупають скалу господарської заскорузлос-

¹ Останнє видання Life Insurance Fact Book 1959, оголошеного щороку від 1946 року ньюйоркським Institute of Life Insurance, яким головно користується наше видання, поміщає в собі тільки числа з 1958 року, а деякі статистичні таблиці виготовані тільки за 1956 рік.

² Combined Statistics and Consolidated Chart of Fraternal Societies, 1959 Edition. Published by The Fraternal Monitor, Indianapolis, Indiana.

ти свої рідної громади в цій, найбільш під господарським оглядом розвиненій, країні світу.

Останні слова цього вступу, слова подяки, належать п. Володимирові Соханові, урядовцеві Головної Канцелярії Українського Народного Союзу, який в цю скромну працю вложив багато свого широкого знання й завжди охотного труду.

I.

ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗДА І ЙОГО СУСПІЛЬНА РОЛЯ

1. ВАГА ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗДА

Одним із найбільших феноменів З'єдинених Держав Америки є безприкладне поширення серед їх населення життєвого забезпечення. В цікавій статті Семюела Грефтона, що недавно появилася в одному з дуже поширених журналів, не без причини сказано, що товаром, який американці набувають більше як всі народи світу, є життєве забезпечення. Порівнюючи загальну суму життєвого забезпечення населення ЗДА із сумами забезпечення всіх інших країв світу, можна набрати переконання, що життєве забезпечення — це типовий прояв американської господарської й суспільної системи. Хоч сімдесят відсотків всього американського населення має життєве забезпечення, найкращі економісти ЗДА підкреслюють потребу збільшення життєвого забезпечення в Америці: його загальної суми та числа забезпечених.

Допустімо до слова числа. В 1958 році американські родини мали близько 550 білльйонів доларів усіх родів життєвого зарезпечення, розміщених поміж 124 мільйонами індивідуальних власників забезпечених грамот (поліс). Ця сума перевищує більш ніж вп'ятеро вартість усіх автомобілів, що їх має американське населення. Пересічна сума забезпечення одної забезпеченової родини становила 11,000 доларів, а пересічна сума забезпечення, що припадала на кожную американську родину, однаково забезпечену, як незабезпечену, досягала 8,800 доларів.

Рік 1958 був рекордовим в історії американського життєвого забезпечення не тільки під оглядом загальної суми, на яку було забезпечене американське населення. Також сума зросту життєвого забезпечення в тому році була вища за всі часи. Сума новонабутого життєвого забезпечення в тому році досягла майже 67 (66.8) білльйонів доларів. В цій

сумі самого тільки звичайного життєвого забезпечення було понад 47 бiльйонiв долярiв, тобто майже 71 вiдсоток. Решта припадає на групове й промислове (iндустрiальне) життєве забезпечення. Поза цими числами залишилися iншi важливи дiлянки забезпечення, наприклад забезпечення кредитового, яке в 1958 р. досягло 22 бiльйони, розложени на 35 мiльйонiв полiс.

Та не тiльки загальна сума забезпечення iмponує своїми небувалими розмiрами. В 1958 році побила вiсi попереднi рекорди також загальна сума виплат, доконаних на полiси життєвого забезпечення. Понад сiм (7.2) бiльйонiв долярiв виплачено в тому році власникам полiс, в тому числi 60 вiдсоткiв виплачено самим забезпеченим, а 40 вiдсоткiв iх спадкоємцям. До поданих сум слiд дочислити 2.2 бiльйона долярiв, виплачених установами життєвого забезпечення на забезпечення хворобове. Розмiр цих виплат дає ясний погляд на важливу ролю, яку має життєве забезпечення в соцiальному зобезпеченнi американського населення. В сполуцi з розмiрно невеликими виплатами державного соцiального забезпечення, цi виплати гарантують у великiй мiрi добробут та стабiльнiсть прибуткiв пересiчної американської родини. А високий вiдсоток (60) виплат, доконаних за життя забезпечених до iхнiх власних рук, пiдкреслює другу, поза забезпеченням вiд ризику, природу життєвого забезпечення, а саме його ощадностевий характер.

Не менш вiд загальної суми життєвого забезпечення iмponує сума асетiв, тобто майна призбираного установами життєвого забезпечення вiд забезпечених осiб, помножена прибутками з корисних iнвестицiй. З кiнцем 1958 року в самих бизнесових забезпечених компанiях, число яких дiйшло в тому році до 1,375, нагромаджено 107.6 бiльйона долярiв майна, якi давали солiдну гарантiю майбутнiх виплат виданих забезпечених грамот. В самому 1958 році збiльшилося те майно на 6.3 бiльйона долярiв. Цей новий капiтал був, як i ранiше, iнвестований здебiльшого в американськi бизнесовi та промисловi пiдприємства i у фiнансування, за посередництвом моргеджiв, мешканевого та промислового будiвництва. В такий спiсiб, побiч своєї великої ролi в дiлянцi соцiального забезпечення населення, життєве забезпечення має велике значення для розбудови загального господарського життя краю. У зв'язку з цим пересiчний прибуток життєво-забезпечених компанiй вiд iхнiх iнвестицiй збiльшив-

ся в 1958 році до 3.85 відсотка, тобто на 0.10% у порівнянні з попереднім роком.

Яких виїмкових розмірів досягли компанії життєвого забезпечення в ЗДА і яке велике значення мають вони для всього американського господарського життя, вказують три, нижче поміщені, таблиці, які подають майно найбільших життєво-забезпечених компаній, банків та промислових корпорацій.

П'ять найбільших компаній життєвого забезпечення в ЗДА та їх майно в 1958 р.

КОМПАНІЯ	МАЙНО
Metropolitan	\$16,282,000,000
Prudential	14,732,000,000
Equitable Life Assurance	9,298,000,000
New York Life	6,707,000,000
John Hancock Mutual	5,518,000,000

П'ять найбільших комерційних банків ЗДА та їх майно в 1958 р.

БАНК	МАЙНО
Bank of America	\$11,291,000,000
Chase Manhattan Bank	8,330,000,000
First National City Bank	8,088,000,000
Manufactures Trust	3,654,000,000
Chemical Corn Exchange Bank	3,594,000,000

П'ять найбільших промислових корпорацій ЗДА та їх майно в 1958 р.

КОРПОРАЦІЯ	МАЙНО
General Motors	\$ 7,295,000,000
Standard Oil (N. J.)	9,479,000,000
Ford Motor	3,075,000,000
General Electric	2,421,000,000
U. S. Steel	4,633,000,000

2. РОЗВИТОК ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗДА

Ця незвичайно важлива роля життєвого забезпечення в ЗДА є вислідом століть розвитку. Піонерський характер краю, зокрема його господарського незрівноваженого життя, брак всякого соціального забезпечення й чимало інших особливих причин створили особливо корисне підсоння для життєвого забезпечення і його постійного росту. Заки буде поданий стан життєвого забезпечення в ЗДА з кінця 1958 року, варто подати декілька таблиць, які показують швидкий

і надійний шлях розвитку цієї важливої ділянки американського господарського життя.

Статистика не зберегла нам усіх чисел, що могли б дати докладний образ шляху, який пройшло життєве забезпечення від своїх ранніх початків до нашого часу. Та для ілюстрації цього шляху за останнє сторіччя передусім буде корисним подати наступну таблицю:

Століття росту життєвого забезпечення в ЗДА

	1858	1958
Число компаній життєвого забезпечення	36	1,375
Загальна сума майна компаній життєвого забезпечення	\$ 16,000,000	\$108,000,000,000
Сума нового життєвого забезпечення, набутого в одному році	25,000,000	67,000,000,000
Загальна сума життєвого забезпечення населення ЗДА	130,000,000	494,000,000,000

Ця таблиця охоплює тільки бізнесові компанії життєвого забезпечення. Для повноти образу слід до поданих чисел додати числа, які стосуються до братських установ життєвого забезпечення. 166 таких установ, які існували в 1958 році, видали були в тому році життєвого забезпечення на суму 1,586,000,000 доларів, чим досягли загальної суми життєвого забезпечення 12,458,000,000 дол., виданого 9,021,000 членам. Загальна сума їхнього майна становила в тому році 2,925,000,000 дол.

Детальніший ріст життєвого забезпечення в ЗДА подають наведені нижче таблиці, які, згідно з доступними нам матеріалами, ілюструють стан цього забезпечення у поточному столітті. Вони подають числа відносно росту майна компаній життєвого забезпечення і загальної суми забезпечення. Окрема таблиця подає незвичайно повчальний огляд постійного збільшення пересічної суми забезпечених грамот, яка впродовж останніх десятиліть, якщо йде про звичайне забезпечення, майже подвоїлася і під цю пору виносить 3,220 доларів. Ріст грамот забезпечення групового, промислового і кредитового куди більший.

Інша таблиця подає числа, які ілюструють постійний ріст суми життєвого забезпечення американських родин окремо для різних майнових груп. Цей ріст ще більший, бо за останніх тридцять років пересічна сума життєвого забезпечення, яке припадає на кожну американську родину, зросла рівно на 300 відсотків і в 1958 році становила 8,800 доларів. Ця

пересічна висота забезпечення родини набагато вища, якщо взяти до уваги тільки родини дійсно забезпечені. Їх пересічна сума забезпечення виносить 11,000 доларів. Ці останні таблиці набирають особливого значення та вимови у порівнянні з висотою незвичайно низьких індивідуальних та родинних забезпечень українців у своїх власних забезпечених організаціях.

**РІСТ МАЙНА КОМПАНІЙ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В ЗДА У МІЛЬЙОНАХ ДОЛЯРІВ**

Рік	Майно	Загальний річний прихід	Річний прихід з вкладок	Виплати забезпеченим впродовж року
1910	3,876	781	593	387
1920	7,320	1,764	1,381	745
1929	17,482	4,337	3,343	1,962
1932	20,754	4,653	3,495	3,087
1939	29,243	5,453	3,776	2,642
1945	44,797	7,674	5,159	2,667
1948	55,512	9,751	7,157	3,237
1950	64,020	11,337	8,189	3,731
1955	90,432	16,544	12,546	5,383
1956	96,011	17,865	13,584	5,878
1957	101,309	19,333	14,775	6,661
1958	107,580	20,249	15,471	7,231

**РІСТ ЗАГАЛЬНОЇ СУМИ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В ЗДА В МІЛЬЙОНАХ ДОЛЯРІВ**

Рік	Звичайне забезпечення	Групове забезпечення	Промислове забезпечення	Разом*
1910	11,783	...	3,125	14,908
1915	16,650	100	4,279	21,029
1925	52,892	4,247	12,318	69,475
1929	75,686	8,994	17,349	102,086
1930	78,576	9,801	17,963	106,413
1933	70,872	8,681	16,630	96,246
1935	70,684	10,208	17,471	98,464
1940	79,346	14,938	20,866	115,530
1945	101,550	22,172	27,675	151,762
1948	131,158	37,068	31,253	201,208
1950	149,071	47,793	33,415	234,168
1951	159,054	54,398	34,870	253,140
1955	216,600	101,300	39,682	372,332
1956	240,521	132,000	40,109	412,630
1957	264,678	133,794	40,139	458,359
1958	287,834	144,607	39,646	493,561

* В цій сумі включене теж кредитове забезпечення.

Всі ці суми — це загальні суми забезпечення на терені ЗДА, які включають теж поліси, видані закордонними компаніями та виключають поліси, видані компаніями ЗДА для закордону.

**РІСТ ПЕРЕСІЧНОЇ ВИСОТИ ПОЛІС ЖИТТЬОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ТЕРЕНІ ЗДА**

Рік	Звичайне	Групове	Промислове	Кредитове
1920	\$1,990	\$ 960	\$150	\$200
1925	2,270	1,330	170	220
1930	2,460	1,700	210	200
1935	2,160	1,590	220	180
1940	2,130	1,700	240	150
1945	2,100	1,930	270	170
1950	2,320	2,480	310	360
1951	2,380	2,540	320	390
1952	2,450	2,670	330	450
1953	2,530	2,760	340	490
1954	2,620	3,020	350	490
1955	2,720	3,200	350	530
1956	2,850	3,360	360	530
1957	3,040	3,580	370	580
1958	3,220	3,740	380	610

**РІСТ СУМИ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОДИНИ
В ЗДА У ПОРІВНЯННІ З ЇЇ ПРИБУТКАМИ**

Рік	Пересічна сума житт. забезпечення родини	Пересічний річний прибуток родини	Рік	Пересічна сума житт. забезпечення родини	Пересічний річний прибуток родини
1930	\$2,800	\$1,900	1949	\$4,300	\$3,800
1935	2,400	1,400	1950	4,600	4,100
1940	2,700	1,700	1951	4,900	4,400
1941	2,800	2,100	1952	5,300	4,600
1942	2,800	2,600	1953	5,800	4,800
1943	3,000	2,900	1954	6,300	4,800
1944	3,100	3,200	1955	6,900	5,100
1945	3,200	3,200	1956	7,600	5,300
1946	3,600	3,400	1957	8,300	5,500
1947	3,800	3,500	1958	8,800	5,600
1948	4,200	3,900			

**3. АНАЛІЗА ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В ЗДА**

**А. Аналіза життєвого забезпечення, придбаного
в 1956 р.**

Внизу подано чотири таблиці, які дають аналізу життєвого забезпечення, придбаного забезпеченими особами в одному році 1956³. Числа цих таблиць відносяться тільки до звичайного роду життєвого забезпечення, за ними залишаються інші роди забезпечення, групове, промислове та креди-

³ Така статистика за пізніші роки ще не опублікована.

тове. В цій аналізі взято до уваги вік, звання й висоту прибутку забезпечених осіб та висоту суми забезпечення. Ця аналіза виїмково важлива для проблеми життєвого забезпечення серед української громади в ЗДА. Вона може послужити переконливою відповіддю на закиди тих, які не забезпечуються або забезпечуються на невеликі суми, бо на погляд одних життєве забезпечення є добре тільки для заможних людей, а на погляд інших — потрібне тільки людям бідним. Ця аналіза, сперта на віку забезпечених, виявляє також помилковість поширеного серед української громади погляду про те, що для молоді забезпечення не потрібно. Американський досвід говорить протилежне: 30 відсотків забезпечених поліс видається дітям й молоді до 15 року життя.

АНАЛІЗА ЗВИЧАЙНОГО ЖИТТЄВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, НАБУТОГО В 1956 РОЦІ

а) За віком забезпеченого			б) За званням ⁴		
Вік	Відсоток усіх поліс	Відсоток заг. суми забезп.	Звання	Відсоток усіх поліс	Відсоток заг. суми забезп.
До 15 років	30	7	Професіоналісти	11	18
15-24	21	18	Керівники установ (менаджери) й самостійні підприємці	15	31
25-34	24	36	Канцелярійні працівники і продавці	17	14
35-44	16	27	Ремісники та фахові робітники	26	21
45 та більше	9	12	Сільсько - господарські працівники	2	2
			Домашні господині	12	3
			Інші	17	11
Разом	100	100	Разом	100	100

в) За прибутками			г) За сумою забезпечення		
Річний прибуток забезпеченого	Відсоток усіх поліс	Відсоток заг. суми забезп.	Сума забезпечення	Відсоток усіх поліс	Відсоток заг. суми забезп.
Нижче \$2,000	3	1	Нижче \$2,000	44	7
\$2,000-\$2,999	11	4	\$2,000-\$4,999	14	7
\$3,000-\$3,999	21	12	\$5,000-\$9,999	19	19
\$4,000-\$4,999	21	16	\$10,000-\$24,999	19	41
\$5,000-\$7,499	25	26	\$25,000 і вище	4	26
\$7,500-\$9,999	7	9			
\$10,000 і вище	12	32	Разом	100	100
Разом	100	100			

⁴ 3 цієї аналізи виключені діти у віці 0-14 років.

Б. Аналіза життєвого забезпечення родин з кінцем 1956 р.

Три поміщені внизу таблиці різняться від попередніх передусім у тому, що вони відносяться не до індивідуальних забезпечених осіб, а до забезпечення родин. До того, коли попередні таблиці відносилися тільки до забезпечених поліс, придбаних забезпеченими особами в одному 1956 році, таблиці, поміщені в цім уступі, переводять аналізу в сіх поліс, виданих за весь час по кінець 1956 року, які в тому часі були всілі (good standing). І тут в основу аналізу лягли питання віку, звання й заробітку голов родин.

Щоб дати кращий образ проблеми забезпечення родин у цім краю, не вагасмося повторити ще раз, що пересічна висота одної забезпеченової родини в ЗДА становила під кінець 1958 р. 11,000 долярів, а якщо розкласти життєве забезпечення забезпечених родин на всі американські родини, однаково як забезпечені, так і ті, що забезпечення не придбали, тоді пересічна висота життєвого забезпечення кожної американської родини становитиме все ж таки поважну суму 8,800 долярів.

В уступі п. н. Розвиток життєвого забезпечення в ЗДА подана табеля, яка ілюструє ріст суми життєвого забезпечення родини в ЗДА у порівнянні з її прибутками впродовж останніх трьох десятиліть, до якої відсилаємо читачів, щоб доповнити цю аналізу. (Диви стор. 12). Ця табеля виказує помилковість обох крайніх поглядів, про які була згадка вище, що життєве забезпечення не є призначене ні для дуже незаможних, ні для дуже заможних людей. Програма серйозного забезпечення одиниці й ще більше родини розпочинається вже на найнижчому прибутковому щаблі й при зрості прибутку пропорційно зростає. Маючи основне завдання забезпечити одиниці й родини від матеріальної втрати на випадок передчасної смерти забезпеченого, життєве забезпечення зовнім логічно збільшується із зростом матеріальних умов та життєвого рівня забезпеченого і тих, про яких він має обов'язок дбати.

Якщо міряти висоту життєвого забезпечення сумою річного заробітку забезпеченого, тоді статистика показує, що американські родини забезпечені пересічно у висоті 19-місячної заробітної платні голови родини, суми після відтягнення податків та інших звичайних відчислень від платні. Було б

дуже доцільним, щоб наші родини, встановлюючи висоту свого життєвого забезпечення, брали до уваги це популярне мірило й не ризикували забезпеченням у меншій сумі, як 19-місячний заробіток усіх членів родини. Який далекий є цей стан, прийнятий величезною більшістю американських родин, від відносин в нашій українській громаді!

а) Вік голов родин і забезпечення їхніх родин
(стан з 1956 р.)

б) Звання голов родин і забезпечення їхніх родин
(стан з 1956 р.)

Вік голови родини	Відсоток забезпечених родин	Пересічна річна забезп. вкладка родини	Звання	Відсоток забезпечених родин	Пересічна річна забезп. вкладка родини
18—24	69	\$ 80	Професіоналісти	90	\$290
25—34	88	160	Керівники установ (менажери) та самостійні підприємці	92	415
35—44	89	275	Канцелярійні працівники і продавці	89	185
45—54	85	230	Ремісники і фахові робітники	88	140
55—64	80	190	Невишколені робітники	72	95
65 і більше	56	90	Сільсько-госп. працівники	57	130
Всі родини	79%	\$190	Інші	60	105
			Всі родини	79%	\$190

в) Заробіток родини і її забезпечення
(стан з 1956 року)

Річний заробіток родини	Відсоток забезпечених родин	Їх пересічна річна забезп. вкладка
Нижче \$1,000	43	\$ 60
1,000—1,999	53	60
2,000—2,999	67	85
3,000—3,999	81	105
4,000—4,999	91	120
5,000—7,499	93	185
7,500 і більше	96	440
Всі родини	79%	\$190

Крім висоти заробітків та величини родини й її потреб, стосується ще й інше мірило висоти життєвого забезпечення потрібного для родини. Є ним висота вкладки (премії), яку родина платить. Пересічно американські родини призначають на оплату свого забезпечення від двох з половиною до трьох відсотків свого заробітку. Американські економісти вважають, що цей відсоток дуже незадовільний і що більшість американських родин не має потрібного забезпечення.

Внизу подано для прикладу таблицю, виготовану підприємством Diamond Life Bulletins для чотириособової американської родини. Ця таблиця дораджує призначити на життєве забезпечення та ощадність приблизно сім відсотків прибутку. Сполучення життєвого забезпечення з ощадністю має своє джерело в тому, що при розмірно невеликим забезпеченні одна з основних ціх забезпечення, якою є плянова ощадність, перевищує її асекураційну ціху. Порівняння чисел цієї таблиці з висотою вкладки на життєве забезпечення наших родин повинно привести їх до застанови над започаткуванням реального пляну життєвого забезпечення.

Оскільки йде про стан з кінця 1958 року, в ЗДА 79 відсотків родин є життєво забезпечених і їх річна вкладка на це забезпечення становить пересічно 190 доларів на родину.

Місячні видатки:	Місячний заробіток						
	\$350	\$400	\$450	\$500	\$600	\$700	\$1000
Харчі	117	121	127	131	139	150	184
Помешкання	82	93	103	113	133	153	214
Одяг	35	41	48	55	66	80	124
Транспорт	20	24	30	33	41	49	70
Медичні видатки	13	16	20	23	29	34	48
Різне	27	30	35	40	51	68	88
Податки	30	41	48	59	79	93	147
Життєве забезпечення і ощадність	26	34	39	46	62	73	125

**ЗАГАЛЬНА СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗДА
ЗА РОДАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(стан з 1957 року)**

Забезпечення платне по смерті з вкладками платними впродовж цілого життя (Whole Life policies)	\$103,000,000,000
Забезпечення платне по смерті з платністю вкладок, обмеженою певним числом років (Payment policies) ..	81,200,000,000
Вивінувальні грамоти забезпечення платні за життя забезпеченого по означеному числі років (Endowment policies)	30,600,000,000
Термінове забезпечення, важність якого закінчується по означеному числі років (Term policies)	172,400,000,000
Всі інші роди забезпечення	59,400,000,000
Разом	\$458,300,000,000

ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАМ ЗДА В 1958 Р.

Стейт	Заг. сума забезп. поліс	Стейт	Заг. сума забезп. поліс
Alabama	\$6,734,000,000	Nebraska	3,411,000,000
Arizona	2,490,000,000	Nevada	565,000,000
Arkansas	2,467,000,000	New Hampshire	1,666,000,000
California	43,778,000,000	New Jersey	22,702,000,000
Colorado	4,664,000,000	New Mexico	1,901,000,000
Connecticut	9,553,000,000	New York	61,389,000,000
Delaware	1,702,000,000	North Carolina	9,075,000,000
District of Columbia	3,564,000,000	North Dakota	1,078,000,000
Florida	10,838,000,000	Ohio	30,086,000,000
Georgia	9,660,000,000	Oklahoma	5,195,000,000
Idaho	1,231,000,000	Oregon	4,056,000,000
Illinois	33,997,000,000	Pennsylvania	36,775,000,000
Indiana	13,375,000,000	Rhode Island	2,567,000,000
Iowa	6,545,000,000	South Carolina	4,702,000,000
Kansas	5,260,000,000	South Dakota	1,199,000,000
Kentucky	5,673,000,000	Tennessee	7,580,000,000
Louisiana	7,043,000,000	Texas	23,879,000,000
Maine	2,079,000,000	Utah	2,179,000,000
Maryland	8,787,000,000	Vermont	901,000,000
Massachusetts	15,701,000,000	Virginia	9,313,000,000
Michigan	22,551,000,000	Washington	6,785,000,000
Minnesota	8,307,000,000	West Virginia	3,809,000,000
Mississippi	2,660,000,000	Wisconsin	10,188,000,000
Missouri	11,769,000,000	Wyoming	750,000,000
Montana	1,482,000,000		
		Разом	\$493,561,000,000

4. КОРИСТІ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Численні користі життєвого забезпечення схематично можна поділити на користі для самих забезпечених, які вони здобувають за свого життя, та користі, які залишаються для їх спадкоємців чи тих, яким ці користі залишили, або, іншими словами, ці користі можна поділити на виплати за життя забезпеченого й посмертні виплати.

У 1958 році забезпечені й їхні родини одержали таких виплат на суму понад 7.2 більйона доларів від самих асекураційних компаній, не включаючи в цю величезну суму виплат доконаних братськими забезпеченими організаціями. Ця сума є рекордовою в історії життєвого забезпечення. Вона на 571 мільйон доларів більша від суми виплат у попередньому році. В цю суму входять виплати за життя й посмертні.

Для ілюстрації великого росту цих виплат слід ствердити, що від 1945 року ці виплати збільшилися на 171 відсоток, тоді як загальна сума життєвого забезпечення за той час зросла на 225 відсотків. Розбіжність між цими двома відсотковими сумами лежить у тому, що життєве забезпечен-

ня передусім існує для допомоги в майбутньому. Тому слід сподіватися, що суми виплат будуть зростати.

Посмертні виплати в 1958 році становили 2.9 бiльйона доларів. Ця сума на 7 відсотків вища від посмертних виплат у попередньому році. Вона становить 40.2 відсотка усіх виплат. Цікаво відзначити, що приблизно 74 відсотки цих посмертних виплат припало на активні поліси, тобто такі, від яких забезпечені платили вкладки, а тільки 26 відсотків цих виплат припадало на грамоти вже вповні виплачені, виплачені на менші суми чи на грамоти продовженого забезпечення.

Виплати за життя забезпечених становили в 1958 році 4.3 бiльйона доларів. Ця сума на 9 відсотків вища від суми виплат у минулому році. Вона становила 59.8 відсотка всіх виплат в 1958 році. Рік раніше виплати за життя забезпечених становили 59.3 відсотка всіх виплат, а десять років раніше — тільки 55.3 відсотка.

Нижче наведені таблиці подають усі виплати в ЗДА від 1940 року і окремо виплати посмертні та за життя забезпеченого на вивінувальні грамоти. Поминено життєві виплати інших родів, як пенсійні, дивідендові та інші.

**ВИПЛАТА ЗАБЕЗПЕЧЕНИМ
ТА ЇХ СПАДКОСМЦЯМ
на поліси життєвого забезпечення в ЗДА по роках**

**ПОСМЕРТНІ ВИПЛАТИ
життєвого забезпечення в ЗДА
по роках**

Рік	Сума виплат	Рік	Число поліс	Сума виплат
1940	\$2,664,339,000	1940	1,024	\$ 994,950,000
1941	2,525,222,000	1941	1,074	1,009,636,000
1942	2,402,517,000	1942	1,091	1,002,990,000
1943	2,365,249,000	1943	1,180	1,098,486,000
1944	2,481,257,000	1944	1,268	1,204,718,000
1945	2,667,305,000	1945	1,318	1,279,667,000
1946	2,792,724,000	1946	1,260	1,280,362,000
1947	2,971,201,000	1947	1,270	1,339,390,000
1948	3,236,914,000	1948	1,335	1,446,607,000
1949	3,478,364,000	1949	1,359	1,489,742,000
1950	3,730,665,000	1950	1,379	1,589,744,000
1951	3,984,835,000	1951	1,465	1,709,401,000
1952	4,146,978,000	1952	1,509	1,833,464,000
1953	4,515,190,000	1953	1,576	1,989,861,000
1954	4,947,127,000	1954	1,578	2,072,206,000
1955	5,382,742,000	1955	1,661	2,240,731,000
1956	5,878,235,000	1956	1,739	2,418,992,000
1957	6,660,632,000	1957	1,864	2,710,688,000
1958	7,231,213,000	1958	1,933	2,909,037,000

ВИПЛАТИ ВИВНУВАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(виплати за життя на доспілі грамоти в ЗДА по рокам)

Рік	Виплати	Рік	Виплати
1940	\$269,244,000	1950	495,090,000
1941	260,257,000	1951	503,161,000
1942	261,519,000	1952	449,737,000
1943	318,126,000	1953	472,566,000
1944	354,644,000	1954	540,809,000
1945	406,669,000	1955	613,919,000
1946	398,340,000	1956	653,090,000
1947	408,547,000	1957	726,949,000
1948	431,103,000	1958	743,425,000
1949	467,333,000		

**5. СПОДІВАНА ДОВЖИНА ЖИТТЯ; СМЕРТНІСТЬ
ТА ЇЇ ПРИЧИНИ В ЗДА**

Довжина життя забезпечених має прямий вплив на вистоту забезпечених вкладок. Коли вік людини продовжується, вкладки зменшуються, бо забезпечені мають більше років платити забезпеченеві вкладки. Тому питання сподіваної, пересічної довжини життя, відсотку смертності та причин смертності населення є важливим питанням життєвого забезпечення.

Подані таблиці ілюструють числами фантастичний зріст довжини людського життя впродовж перших шістьох десятиліть нашого століття. Завдяки поліпшенню гігієнічних умов щоденного побуту людей, підвищенню їх життєвої стопи та багатьом іншим чинникам, а головно завдяки новим, майже чудодійним, лікам, пересічний вік людини зріс впродовж останнього півстоліття на 22 роки, тобто сучасна людина живе повну третину виміру життя довше, як людина на початку цього століття. Це продовження життя окремо стосується жінок, вік яких пересічно продовжився на 24 роки й в пересічі на шість років довший від життя чоловіків.

Одна з таблиць подає сподівану довжину життя за кожним віком людини. На ній спирається висота забезпечених вкладок. Таблиці смертності подані за віком, расою й статтю мешканців ЗДА на тлі змін за десятиліття цього століття. Окремо подана загальна таблиця смертності за всі ці роки. Ці таблиці виявляють величезне обниження відсотку смертності. На початку століття відсоток (чи радше проміль) становив 17.2 від 1,000 осіб, а в 1958 році — тільки 9.5. Ще нижчий відсоток смертності поміж особами забезпеченими на життя з уваги на селекцію, яку під здоровим оглядом

переводять забезпечені установи. Він становив у 1958 році 6.1. В 1956 році цей відсоток був ще нижчий — 5.8. Він збільшився з уваги на поширену в 1957 і 1958 роках азізьку інфлюенцу, яка збільшила число померлих.

СПОДІВАНА ДОВЖИНА ЖИТТЯ ПРИ НАРОДЖЕННІ ЛЮДИНИ В ЗДА

Рік	Біла раса			Інші раси			Всі раси		
	Чоловіки	Жінки	Разом	Чоловіки	Жінки	Разом	Чоловіки	Жінки	Разом
1900	46.6	48.7	47.6	32.5	33.5	33.0	46.3	48.3	47.3
1910	48.6	52.0	50.3	33.8	37.5	35.6	48.4	51.8	50.0
1920	54.4	55.6	54.9	45.5	45.2	45.3	53.6	54.6	54.1
1930	59.7	63.5	61.4	47.3	49.2	48.1	58.1	61.6	59.7
1940	62.1	66.6	64.2	51.5	54.9	53.1	60.8	65.2	62.9
1950	66.5	72.2	69.1	59.1	62.9	60.8	65.7	71.3	68.2
1955	67.3	73.6	70.2	61.2	65.9	63.2	66.7	72.9	69.5
1956	67.3	73.7	70.2	61.1	65.9	63.2	66.7	73.0	69.6
1957	67.1	73.5	70.0	60.3	65.2	62.4	66.3	72.5	69.3

СПОДІВАНА ДОВЖИНА ЖИТТЯ ТА СМЕРТНІСТЬ В ЗДА ЗА ВІКОМ

(за статистичними даними 1957 року)

В і к	Сподівані роки життя					Смертність на 1,000 осіб				
	Всіх разом	білої раси		інших рас		Всіх разом	білої раси		інших рас	
		чолов.	жінок	чолов.	жінок		чолов.	жінок	чолов.	жінок
0	69.3	67.1	73.5	60.3	65.2	26.4	26.5	20.1	48.0	39.8
1	70.2	67.9	74.0	62.4	66.9	1.9	1.7	1.5	3.7	3.3
2	69.3	67.0	73.2	61.6	66.1	1.1	1.0	.8	2.0	1.6
3	68.4	66.1	72.2	60.7	65.2	.8	.8	.7	1.3	1.1
4	67.4	65.1	71.3	59.8	64.3	.7	.7	.5	1.1	1.0
5	66.5	64.2	70.3	58.9	63.4	.6	.6	.4	.9	.8
6	65.5	63.2	69.3	57.9	62.4	.5	.6	.4	.7	.7
7	64.6	62.3	68.4	57.0	61.5	.5	.5	.4	.7	.6
8	63.6	61.3	67.4	56.0	60.5	.4	.5	.3	.6	.5
9	62.6	60.3	66.4	55.0	59.5	.4	.4	.3	.6	.4
10	61.6	59.4	65.4	54.1	58.6	.4	.4	.3	.7	.4
11	60.7	58.4	64.5	53.1	57.6	.4	.4	.3	.8	.4
12	59.7	57.4	63.5	52.2	56.6	.5	.5	.3	.9	.5
13	58.7	56.4	62.5	51.2	55.6	.5	.7	.3	1.0	.5
14	57.7	55.5	61.5	50.3	54.7	.6	.8	.4	1.1	.6
15	56.8	54.5	60.5	49.3	53.7	.8	1.0	.5	1.3	.7
16	55.8	53.6	59.6	48.4	52.7	.9	1.2	.5	1.4	.9
17	54.9	52.6	58.6	47.4	51.8	1.0	1.4	.6	1.6	1.0
18	53.9	51.7	57.6	46.5	50.8	1.1	1.5	.6	1.9	1.1
19	53.0	50.8	56.7	45.6	49.9	1.2	1.6	.6	2.1	1.2

В і к	Сподівані роки життя					Смертність на 1,000 осіб				
	Всіх разом	білої раси		інших рас		Всіх разом	білої раси		інших рас	
		чолов.	жінок	чолов.	жінок		чолов.	жінок	чолов.	жінок
20	52.0	49.9	55.7	44.7	48.9	1.2	1.7	.6	2.4	1.3
21	51.1	48.9	54.7	43.8	48.0	1.3	1.8	.6	2.6	1.5
22	50.2	48.0	53.8	42.9	47.1	1.3	1.8	.6	2.9	1.6
23	49.2	47.1	52.8	42.0	46.2	1.3	1.8	.6	3.1	1.7
24	48.3	46.2	51.8	41.2	45.2	1.3	1.7	.7	3.2	1.8
25	47.4	45.3	50.9	40.3	44.3	1.3	1.6	.7	3.4	2.0
26	46.4	44.3	49.9	39.4	43.4	1.3	1.5	.7	3.6	2.1
27	45.5	43.4	48.9	38.6	42.5	1.3	1.5	.8	3.7	2.3
28	44.5	42.5	48.0	37.7	41.6	1.4	1.5	.8	3.9	2.4
29	43.6	41.5	47.0	36.9	40.7	1.4	1.5	.9	4.0	2.6
30	42.7	40.6	46.1	36.0	39.8	1.5	1.6	.9	4.2	2.8
31	41.7	39.7	45.1	35.2	38.9	1.6	1.7	1.0	4.4	3.0
32	40.8	38.7	44.1	34.3	38.0	1.7	1.8	1.0	4.6	3.3
33	39.9	37.8	43.2	33.5	37.2	1.8	1.9	1.1	4.9	3.7
34	38.9	36.9	42.2	32.6	36.3	1.9	2.0	1.2	5.3	4.1
35	38.0	35.9	41.3	31.8	35.4	2.1	2.2	1.3	5.8	4.5
36	37.1	35.0	40.3	31.0	34.6	2.2	2.4	1.4	6.2	5.0
37	36.2	34.1	39.4	30.2	33.8	2.4	2.6	1.5	6.7	5.4
38	35.3	33.2	38.5	29.4	32.9	2.6	2.8	1.7	7.1	5.6
39	34.3	32.3	37.5	28.6	32.1	2.9	3.1	1.8	7.4	5.8
40	33.4	31.4	36.6	27.8	31.3	3.1	3.5	2.0	7.8	5.9
41	32.5	30.5	35.7	27.0	30.5	3.4	3.9	2.2	8.3	6.2
42	31.7	29.6	34.7	26.2	29.7	3.8	4.3	2.4	8.9	6.5
43	30.8	28.7	33.8	25.5	28.9	4.1	4.7	2.6	9.6	7.1
44	29.9	27.9	32.9	24.7	28.1	4.5	5.2	2.8	10.4	7.8
45	29.0	27.0	32.0	24.0	27.3	4.9	5.7	3.1	11.3	8.6
46	28.2	26.2	31.1	23.2	26.5	5.4	6.2	3.4	12.3	9.4
47	27.3	25.3	30.2	22.5	25.8	5.9	6.9	3.7	13.3	10.2
48	26.5	24.5	29.3	21.8	25.0	6.5	7.7	4.0	14.3	11.1
49	25.7	23.7	28.4	21.1	24.3	7.1	8.6	4.4	15.3	12.0
50	24.8	22.9	27.5	20.4	23.6	7.9	9.6	4.8	16.3	12.9
51	24.0	22.1	26.7	19.8	22.9	8.6	10.6	5.2	17.5	13.9
52	23.2	21.3	25.8	19.1	22.2	9.4	11.7	5.7	18.9	15.0
53	22.4	20.6	25.0	18.5	21.5	10.2	12.7	6.1	20.4	16.3
54	21.7	19.8	24.1	17.8	20.9	11.1	13.8	6.6	22.2	17.8
55	20.9	19.1	23.3	17.2	20.3	12.0	14.9	7.2	24.1	19.4
56	20.2	18.4	22.4	16.7	19.7	12.9	16.1	7.8	26.1	21.1
57	19.4	17.7	21.6	16.1	19.1	14.0	17.6	8.5	28.2	22.6
58	18.7	17.0	20.8	15.5	18.5	15.3	19.3	9.3	30.5	23.8
59	18.0	16.3	20.0	15.0	17.9	16.7	21.1	10.3	32.9	24.9
60	17.3	15.7	19.2	14.5	17.4	18.1	23.1	11.3	35.3	25.8
61	16.6	15.0	18.4	14.0	16.8	19.7	25.3	12.4	37.9	26.9
62	15.9	14.4	17.6	13.6	16.3	21.5	27.6	13.8	41.0	28.7
63	15.2	13.8	16.9	13.1	15.8	23.7	30.2	15.5	44.7	31.8
64	14.6	13.2	16.1	12.7	15.3	26.2	33.1	17.5	49.0	35.8
65	14.0	12.7	15.4	12.4	14.8	29.0	36.2	19.6	53.9	40.5
66	13.4	12.1	14.7	*	*	31.8	39.5	21.9	*	*
67	12.8	11.6	14.0	*	*	34.7	42.8	21.9	*	*
68	12.2	11.1	13.3	*	*	37.4	46.0	26.6	*	*
69	11.7	10.6	12.7	*	*	40.0	49.2	29.1	*	*

* — не подані з браку потрібних даних.

СМЕРТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗДА ЗА РОКАМИ

Рік	Смертність на 1,000 осіб		Смертність на 1,000 осіб		Рік	Число смертних випадків	Смертність на 1,000 осіб
	Рік	Рік	Рік	Рік			
1900	17.2	1920	13.0	1940	1,417,269	10.8	
1901	16.4	1921	11.5	1941	1,397,642	10.5	
1902	15.5	1922	11.7	1942	1,385,187	10.3	
1903	15.6	1923	12.1	1943	1,459,544	10.9	
1904	16.4	1924	11.6	1944	1,411,338	10.6	
1905	15.9	1925	11.7	1945	1,401,719	10.6	
1906	15.7	1926	12.1	1946	1,395,617	10.0	
1907	15.9	1927	11.3	1947	1,445,370	10.1	
1908	14.7	1928	12.0	1948	1,444,337	9.9	
1909	14.2	1929	11.9	1949	1,443,607	9.7	
1910	14.7	1930	11.3	1950	1,452,454	9.6	
1911	13.9	1931	11.1	1951	1,482,099	9.7	
1912	13.6	1932	10.9	1952	1,496,838	9.6	
1913	13.8	1933	10.7	1953	1,517,541	9.6	
1914	13.3	1934	11.1	1954	1,481,091	9.2	
1915	13.2	1935	10.9	1955	1,528,717	9.3	
1916	13.8	1936	11.6	1956	1,564,476	9.4	
1917	14.0	1937	11.3	1957	1,633,128	9.6	
1918	18.1	1938	10.6	1958	1,647,000	9.5	
1919	12.9	1939	10.6				

СМЕРТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗДА ЗА РОКАМИ, ВІКОМ, РАСОЮ ТА СТАТТЮ

В ік	Чоловіки — біла раса					Жінки — біла раса				
	1900	1920	1940	1950	1958	1900	1920	1940	1950	1958
До 1 року	175.9	98.1	56.7	43.0	29.6	142.6	76.1	43.6	25.7	21.8
1-4	20.2	9.8	2.8	1.4	1.0	18.7	9.0	2.4	1.1	0.9
5-14	3.8	2.7	1.1	0.7	0.5	3.8	2.3	0.8	0.5	0.4
15-24	5.8	4.2	2.0	1.5	1.4	5.6	4.3	1.4	0.7	0.6
25-34	8.1	5.9	2.8	1.9	1.6	8.1	6.5	2.2	1.1	0.8
35-44	10.6	7.7	5.1	3.8	3.4	9.6	7.3	3.7	2.4	1.9
45-54	15.5	12.0	11.4	9.8	9.2	14.0	10.9	7.5	5.5	4.6
55-64	28.5	24.2	25.2	23.0	22.3	25.5	21.7	16.8	12.9	10.7
65-74	59.1	54.2	54.0	48.6	50.9	53.4	49.9	41.5	32.4	30.3
75-84	128.2	122.5	122.0	105.3	103.4	118.9	116.4	104.8	84.8	77.8
85 і більше	—	—	251.4	221.2	215.4	—	—	235.0	196.8	213.4

В ік	Чоловіки — інші раси					Жінки — інші раси				
	1900	1920	1940	1950	1958	1900	1920	1940	1950	1958
До 1 року	369.3	167.7	101.2	59.9	60.5	299.5	131.1	77.4	47.5	47.2
1-4	43.4	15.0	5.3	2.7	1.9	43.5	14.2	4.4	2.3	1.9
5-14	7.8	3.7	1.6	1.0	0.7	10.1	3.9	1.4	0.7	0.6
15-24	11.8	9.9	5.0	2.9	2.1	11.2	10.8	5.0	2.2	1.1
25-34	12.5	12.2	8.5	5.0	4.1	11.7	13.5	7.4	3.9	2.8
35-44	14.2	14.4	13.2	8.6	7.1	15.6	16.0	11.7	7.5	5.8
45-54	24.7	20.1	24.5	18.6	15.6	23.9	23.4	21.1	15.5	11.7
55-64	42.1	31.1	37.1	34.8	31.9	42.1	35.8	32.2	27.6	25.2
65-74	71.6	60.2	62.8	57.9	70.5	66.4	60.4	52.3	46.1	53.2
75-84	131.4	116.0	108.8	90.3	86.6	113.2	106.4	84.1	70.6	62.1
85 і більше	—	—	199.7	160.2	105.9	—	—	159.7	133.7	100.4

**СМЕРТНІСТЬ ВЛАСНИКІВ ПОЛІС ЗВИЧАЙНОГО ЖИТТЬОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗДА ЗА РОКАМИ**
(числа смертних випадків на 1,000 осіб)

Рік	Число смертей на 1,000	Рік	Число смертей на 1,000	Рік	Число смертей на 1,000	Рік	Число смертей на 1,000
1915	7.5	1926	7.1	1937	7.7	1948	6.3
1916	7.9	1927	6.8	1938	7.4	1949	6.1
1917	8.0	1928	7.0	1939	7.4	1950	6.1
1918	10.3	1929	7.6	1940	7.4	1951	6.1
1919	7.4	1930	7.1	1941	7.1	1952	6.3
1920	7.4	1931	7.4	1942	6.7	1953	6.2
1921	6.5	1932	7.4	1943	7.1	1954	6.1
1922	6.5	1933	7.6	1944	7.7	1955	6.0
1923	6.5	1934	7.8	1945	7.9	1956	5.8
1924	7.0	1935	7.7	1946	6.7	1957	6.1
1925	6.9	1936	7.9	1947	6.3	1958	6.1

ПРИЧИНИ СМЕРТНОСТІ

Хоч пересічний вік людини дуже збільшився, а відсоток смерти зменшився, все ж смертність внаслідок деяких особливих причин значно зросла. Це стосується передусім недуг серця й кровоносних судин і недуги пістряка.

Подані внизу дві таблиці показують причини смертності та їхній зріст або спадок в поточному столітті. Вони стосуються не всього населення ЗДА, але тільки власників грамот звичайного життєвого забезпечення. Загалом в 1958 році на кожних 100,000 забезпечених осіб вмирало річно 606 осіб. Зате на кожних 100,000 загального населення ЗДА число смертності становило кругло 950 осіб.

ПРИЧИНИ СМЕРТНОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ ОСІБ В ЗДА

Причина смерти	Відсоток
Недуги серця та кровоносних судин	56.6 %
Рак (пістряк)	18.4 %
Запалення та інфлюенца	2.9 %
Автомобільні випадки	2.9 %
Інші випадки	3.1 %
Самобугства	1.9 %
Цукриця	1.0 %
Туберкульоза	0.4 %
Вбивства	0.2 %
Всі інші причини	12.6 %
Разом	100.0 %

ПРИЧИНИ СМЕРТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗДА ЗА РОКАМИ

Смертність на 100,000 за роками

Причина смерті	1900 до 1904	1920 до 1924	1940 до 1944	1945 до 1949	1950	1958
Недуги серця та кровоносних судин	338.2	340.9	466.1	465.5	510.8	524.0
Рак (пістрик)	67.6	86.8	123.2	133.8	139.8	145.6
Запалення та інфлюєнца	184.4	141.1	63.8	42.5	31.3	33.1
Автомобілеві випадки	—	12.8	22.7	22.3	23.1	22.3
Всі нещасливі випадки разом	79.1	71.6	73.4	68.4	60.6	53.7
Цукриця	12.2	17.0	26.2	26.8	16.2	15.4
Туберкульоза	184.8	97.1	43.5	33.5	22.5	7.0

ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СВІТІ у 1958 Р.

Країна	Загальна сума життєвого забезпечення	
Аргентина	10,000,000,000	пезів
Австралія	3,180,000,000	фунтів
Австрія	6,276,000,000	шилінгів*
Англія	10,000,000,000	фунтів*
Вельгія	164,758,000,000	франків
Бразилія	178,686,000,000	крузерів
Венесуєля	1,700,000,000	боліварів*
Греція	689,000,000	драхм
Данія	9,750,000,000	кронерів
Еспанія	22,300,000,000	пезет
ЗДА	493,561,000,000	долярів
Ізраїль	210,000,000	фунтів
Індія	14,000,000,000	рупій
Італія	1,690,000,000,000	лір
Канада	38,627,000,000	долярів
Куба	422,000,000	пезів
Мехіко	9,421,000,000	пезів*
Німеччина (Західня)	49,925,000,000	марок
Норвегія	7,310,000,000	кронерів
Португалія	3,742,000,000	ескудів*
Туреччина (стан 1955 р.)	250,000,000	лір
Уругвай	235,000,000	пезів
Франція	3,850,000,000,000	франків
Фінляндія	344,498,000,000	марок
Швейцарія	14,940,000,000	франків
Швеція	29,500,000,000	корон
Японія	4,297,644,000,000	єнів
Югославія	18,855,000,000	динарів

* Стан з 31-го грудня 1957 року.

II.

БРАТСЬКІ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ЗДА Й УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД БРАТСЬКИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЗДА

Братські забезпеченеві організації, що постали яких сто років тому, відіграли величезну роль у господарському та духовому розвитку цього краю. Організуючи в своїх рядах здебільша членів поодиноких національних, віровизнаневих і професійних груп, ці організації вдало сполучили завдання взаємодопомоги з плеканням окремих національних, релігійних й культурно-освітніх ідей та традицій.

З бігом часу скромна на початках життєво-забезпеченева діяльність цих братських організацій поширилась. Від обмежених доразових допомогових акцій вони поступово переходять до організованого й спертого на наукових, статистичних обчисленнях життєвого забезпечення своїх членів. Ідучи впарі з загальним господарським розвитком краю, а особливо під впливом діяльності швидко зростаючих асераційних компаній, братські організації модернізуються й докладають старань, щоб запевнити своїм членам життєве забезпечення на можливо догідних умовах, щоб продовжувати свої традиційні групові завдання.

Під кінець 1958 року було в ЗДА понад 200 братських забезпеченевиx організацій, в тому 166 зареєстрованих у Конгресі Братських Організацій у ЗДА, із дев'ятьма мільйонами членів, забезпеченими на дванадцять з половиною бiльйонів доларів. Майно цих організацій досягло суми трьох бiльйонів доларів, а виплата членам в самому тільки 1958 році становила імпонуючу суму 175 мільйонів доларів.

Про початки життєвого забезпечення та братсько-забезпеченевиx організацій немає погоджених думок і фактів. Та все ж початком життєвого забезпечення в Америці ува-

жається діяльність заснованої у 1759 році філадельфійської „Корпорації допомоги бідним і нещасним пресвітеріянським священикам та бідним і нещасним вдовам і сиротам цих священиків”, яка забезпечувала на життя своїх членів.

Першою братсько-забезпеченевою організацією на території ЗДА можна вважати „Чехо-словацьке Товариство Америки”, засноване в 1854 році. Незабаром після того почали поставати інші подібні товариства. Окремою великою, а може найбільшою, групою поміж братськими забезпеченими організаціями є група національних союзів, які, поруч загальних допомогових й забезпечених цілей, присвячували свою працю для плекання своїх традиційних національних особливостей і для помочі, матеріальної й моральної, своїм національним громадам в ЗДА та в краях їх походження.

Подана внизу таблиця поміщує декілька раних національних братських організацій й подає рік їх заснування.

ДЕЯКІ БРАТСЬКІ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІ ОРГАНІЗАЦІ В ЗДА ТА РІК ЇХ ЗАСНУВАННЯ⁵

Назва організації	Рік заснування
Czechoslovak Society of America	1854
German Order of Harugari	1869
Free Sons of Israel	1871
Polish Roman Catholic Union	1873
Sons of Scotland Benev. Association	1876
Danish Brotherhood of America	1881
Lithuanian Aliance of America	1886
National Slovak Society	1890
Greek Catholic Union of USA	1892
Український Народний Союз	1894
Alianza Hispano-Americana	1894
Croatian Frat. Union of America	1894
American Hungarian Catholic Society	1894
Sons of Norway	1895
Russian Orthodox Cath. Mutual Aid Society	1895
Italo-American National Union	1895
Aid Association for Lutherans	1902
Український Робітничий Союз	1911
Союз Українців Католиків „Провидіння”	1912
Українська Народна Поміч	1915

Наведена нижче таблиця дає загальний перегляд стану братсько-забезпечених організацій ЗДА в кінцем 1958 року.

⁵ Ця і наступні таблиці цього уступу спираються на наступним виданні: Combined Statistics and Consolidated Chart of Fraternal Societies, 1959. Edition by The Fraternal Monitor, Indianapolis, Indiana.

**СТАН БРАТСЬКО-ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗДА
В 1958 РОЦІ**

Число братсько-забезпечених організацій ⁶	166
Число Відділів братсько-забезпечених організацій ..	73,244
Число виданих забезпечених грамот	9,020,638
Загальна сума забезпечення	\$12,457,783,794
Майно братсько-забезпечених організацій	\$ 2,924,724,670
Сума, призначена для виплат забезпечених грамот ..	\$ 2,249,110,275
Число нових грамот, виданих у 1958 році	629,976
Загальна сума забезпечення грамот, виданих у 1958 ..	\$ 1,586,371,007
Всі виплати членам по кінець 1958 року	\$ 8,111,397,561
Виплати лише в 1958 році	\$ 176,254,252

Щоб мати погляд на величину та значення братських забезпечених організацій і на місце серед них Українського Народного Союзу, корисно прослідити теперішній стан десятка найбільших з них та їх організаційний розвиток у 1958 році.

**ДЕСЯТЬ НАЙБІЛЬШИХ БРАТСЬКИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗДА В 1958 Р.**

П. ч.	Організація	Грамот	Сума заб.	Майно
1.	Aid Association for Lutherans	637,977	1,434,628,219	274,247,547
2.	Royal Neighbors of America	549,820	442,682,658	170,309,026
3.	Knights of Columbus	458,324	822,637,136	141,871,212
4.	Modern Woodmen of America	456,739	628,336,407	211,152,346
5.	Woodmen of the World L. I. S-ty	421,791	619,248,539	219,566,877
6.	Lutheran Brotherhood	368,957	969,197,497	156,024,827
7.	Independent Orders of Foresters	342,649	464,426,829	75,519,007
8.	Polish National Alliance	337,635	268,061,847	93,589,445
9.	The Maccabees	290,465	474,755,451	123,305,913
10.	Wooman's Benefit Association	229,125	128,941,635	71,354,475

**ЧИСЛО ГРАМОТ, ВИДАНИХ 10 НАЙБІЛЬШИМИ БРАТСЬКИМИ
ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ У ЗДА
В 1958 РОЦІ**

П. ч.	Організація	Число грамот	Заг. сума забезпечення
1.	Aid Association for Lutherans	53,998	213,633,550
2.	Royal Neighbors of America	19,310	21,833,730
3.	Knights of Colymbus	46,526	141,730,011
4.	Modern Woodmen of America	35,858	79,889,849
5.	Woodmen of the World L. I. Society	32,601	83,237,552
6.	Lutheran Brotherhood	35,494	166,509,069
7.	Independent Orders of Foresters	72,890	165,870,156
8.	Polish National Alliance	23,797	22,971,244
9.	The Maccabees	15,397	82,170,412
10.	Wooman's Benefit Association	5,506	6,233,180

⁶ Зареєстрованих у Конгресі Братських Організацій у ЗДА.

2. МІСЦЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ СЕРЕД БРАТСЬКИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗДА

Серед великого, постійно зростаючого числа життєво-забезпечених компаній у ЗДА, яке з кінцем 1958 року становило 1,375, і серед чималої громади братсько-забезпечених організацій в ЗДА, які в тому часі дійшли близько двох сотень, чотири, порівнюючи невеликі, українські братсько-забезпечені союзи займають не дуже видне місце. Хоч ці українські союзи є найбільшими нашими громадськими організаціями у вільному світі, все ж вони ні числом членів, ні обсягом забезпеченої діяльності, ні майном, ні, врешті, тенденціями росту не можуть рівнятися з передовими братськими забезпеченими організаціями інших національних, віросповідних й інших груп.

Порівняння числа мешканців ЗДА та Канади української національності чи походження з іншими, нерідко куди меншими, меншостевими групами в названих краях мусить привести до висновку, що українці, хоч і перебувають у найбільш під господарським оглядом розвиненім і виробленім краю, все ще в своїй масі не включилися в живе русло американського господарського життя, а зокрема належно не доцінюють значення життєвого забезпечення.

Подані нижче таблиці показують місце українських братських союзів поміж іншими братськими організаціями ЗДА, як щодо теперішнього стану, так і щодо організаційної діяльності в 1958 році.

УКРАЇНСЬКІ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗА ЧИСЛОМ ЧЛЕНІВ У 1958 Р.

Місце між брат. заб. орг. ЗДА	Організація	Число членів
29.	Український Народний Союз	76,864
67.	Український Робітничий Союз	24,234
89.	СУК „Провидіння”	15,520
132.	Українська Народна Поміч	6,383
	Разом	123,001

УКРАЇНСЬКІ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗА ЗАГАЛЬНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В 1958 Р.

Місце між брат. заб. орг. ЗДА	Організація	Заг. сума забезп.
36.	Український Народний Союз	\$ 55,514,617
74.	Український Робітничий Союз	16,620,839
104.	СУК „Провидіння”	9,472,097
127.	Українська Народна Поміч	4,572,156
	Разом	\$ 86,179,709

**УКРАЇНСЬКІ ЗАБЕЗПЕЧЕНІВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗА МАЙНОМ
І РЕЗЕРВОЮ НА ВИПЛАТУ ГРАМОТ В 1958 Р.**

Організація	Майно	Сума призначена на виплату грамот	Відсоток надвишки резерви від законного мінімуму
Український Народний Союз	\$21,593,198	\$15,483,219	133.4 %
Український Робітничий Союз	6,889,166	4,950,021	132 %
СУК „Провидіння”	3,497,462	2,779,466	122.81%
Українська Народна Поміч	1,679,343	1,492,035	110.01%
Разом	\$33,659,169	\$24,704,741	

Подані вгорі таблиці виявляють надміру скромні числа українського стану посідання у забезпеченевій ділянці.

Всі українські забезпеченеві організації в ЗДА мали у 1958 р. 123,001 грамот, виданих своїм членам. Беручи до уваги, що багато українців мають по дві й більше грамот в одній чи більше українських забезпечених установах, можна з певністю прийняти, що число членів усіх цих організацій разом куди менше, імовірно не більше як 110,000.

Загальна сума забезпечення членів усіх чотирьох українських забезпечених організацій становить 86,179.70 доларів. Поділена числом виданих грамот, вона визначає пересічну висоту одної грамоти на кругло 700 доларів. Надмірну скромність цієї суми можна належно оцінити, коли взяти до уваги, що на голову кожного американця припадає 2,800 дол., а на кожного канадійця 2,300 дол. життєвого забезпечення. Пересічна висота кожного з а б е з п е ч е н о г о американця становить 3,220 доларів.

Обраховуючи дуже оглядно число населення ЗДА й Канади українського походження, можна твердити, що в українських забезпечених організаціях, в кращому випадку, є забезпечених приблизно лише 10 відсотків усіх українців. Це число виявиться ще скромнішим, коли пригадати, що по-верх 70 відсотків усього населення ЗДА й Канади має життєве забезпечення.

Тільки під одними оглядом українські забезпеченеві установи, а зокрема Український Народний Союз, випереджають більшість інших забезпечених братських організацій, а саме під оглядом певности виплати грамот. Члени наших організацій мають найвищу гарантію виплати повних сум їх забезпечення. Приймаючи за 100% встановлений правом мінімум резерви, потрібної для забезпечення виплати грамот,

виданих установою забезпечення, щороку визначається відсотково надвишку резерв поодиноких забезпечених організацій понад обов'язковий мінімум. Український Народний Союз мав у 1958 р. 133.4% резерви, тобто на 33.4 вище від вимаганого мінімуму. Висоту цієї надвишки можна належно оцінити, порівнявши її з резервою найбільших братських забезпечених організацій та компаній. Наприклад, найбільша братська організація Aid Association for Lutherans, яка налічує понад 600,000 членів, має 110.27% резерви; друга щодо величини Royal Neighbors of America з 550,000 членів має 114,50% резерви, найбільша польська організація Polish National Alliance — 109.1%, а найбільша жидівська організація The Maccabees — 109.85%.

Не багато краще від числа членів українських забезпечених організацій виглядає справа з поточним побільшуванням числа їх членів. Подана нижче таблиця показує число нових грамот, виданих цими організаціями, і загальну суму забезпечення, на яку ці грамоти видано протягом 1958 року.

**ЧИСЛО ГРАМОТ, ВИДАНИХ
УКРАЇНСЬКИМИ ЗАБЕЗПЕЧЕНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ
В 1958 Р.**

Організація	Число грамот	Заг. сума забезп.
Український Народний Союз	3,744	\$3,314,700
Український Робітничий Союз	1,380	990,250
СУЖ „Провидіння”	757	506,000
Українська Народна Поміч	281	194,650
Разом	6,162	\$5,005,600

В тому ж 1958 році всі братські забезпечені організації у ЗДА видали 629,976 нових забезпечених грамот на суму 1,586,371,007 дол., в тому числі саме щойно згадане Допомогове Товариство Лютеранів 53,988 грамот на суму 213,633,550 доларів.

Відрадным явищем є факт, що постійно, хоч і поволі, зростає пересічна сума забезпечення на нових грамотах, виданих українськими установами. Ця сума для грамот, виданих у 1958 р. самим Українським Народним Союзом, виносить 887 дол.

Хоч число нововиданих грамот вказує на ріст чи підпадання забезпеченої установи, зокрема братського типу, справжнім показником росту чи упадку є абсолютний зріст членства, тобто „чистий” приріст членів, після відрахування від числа виданих нових грамот тих, які виплачено чи в інший спосіб втрачено. Цей приріст українських забезпечених установ у 1958 р., враховуючи загал їх членів, тобто активних, подає наступна таблиця.

**ЗВІЛЬШЕННЯ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКИХ
ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ УСТАНОВ В 1958 Р.**

Організація	Число членів	Заг. сума забезп.
Український Народний Союз	878	\$1,371,462
Український Робітничий Союз	129	165,536
СУК „Провидіння”	125	93,149
Українська Народна Поміч	44	10,867
Разом	1,176	\$1,641,014

Подібний чистий приріст усіх братських забезпечених організацій в ЗДА у 1958 році виносив 81,925 грамот на загальну суму забезпечення 703,504,167 доларів.

Значення українських забезпечених організацій в господарсько-допомоговій ділянці виявляють суми всіх їхніх виплат членам або їх спадкоємцям. Ці суми подані в наступних таблицях:

**ЗАГАЛЬНА СУМА ВИПЛАТ
УКРАЇНСЬКИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ЗА ЧАС ІХ ІСНУВАННЯ**

Організація	Сума виплат
Український Народний Союз	\$11,250,603
Український Робітничий Союз	4,615,771
Українська Народна Поміч	2,432,979
СУК „Провидіння”	2,202,194
Разом	\$20,501,547

Усі братсько-допомогові організації на терені ЗДА виплатили своїм членам та їхнім спадкоємцям від початку свого існування до кінця 1958 р. загальну суму 8,111,397,561 доларів.

**ЗАГАЛЬНА СУМА ВИПЛАТ
УКРАЇНСЬКИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
В 1958 Р.**

Організації	Сума виплат
Український Народний Союз	\$870,397
Український Робітничий Союз	318,263
СУК „Провидіння”	158,023
Українська Народна Поміч	103,012
Разом	\$1,449,695

В цьому ж році всі братсько-забезпеченеві організації на терені ЗДА виплатили членам та їх спадкоємцям суму 176,254,252 доларів.

**3. МІСЦЕ УКРАЇНСЬКИХ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ СЕРЕД ОРГАНІЗАЦІЙ ІНШИХ
НАЦІОНАЛЬНИХ ГРУП В ЗДА**

Поміж згаданими раніше 166 братськими забезпеченими організаціями в ЗДА 72 організації, отже кругло 43%, належать меншостевим національним групам.

Порівняння організаційних набутків братських організацій поодиноких національностей дозволяє на певні важливі твердження відносно чисельности, організаційних здібностей, господарського вироблення й інших прикмет та признак цих національностей. Тому, вмістивши вгорі деякий порівняльний матеріал для визначення місця українських забезпечених організацій, а зокрема Українського Народного Союзу, серед загалу американських братських організацій, думаємо, що варто буде подати також деякий матеріал, який дозволить визначити місце українських забезпечених організацій серед організацій інших національних груп.

Всилу виїмкових обставин, притаманних, на великий жаль, тільки українській національній групі в ЗДА, українські забезпеченеві організації прийшлося поділити на дві (нерівні) групи: українців і „карпаторосів”. Немає ніякого сумніву, що велике число наших земляків із тих самих причин опинилися в інших національних групах, зокрема в групах словацькій, російській, польській, чеській, а то й малярській. Загубивши свій зв'язок із національною громадою, ці численні земляки, очевидно, не знайшли також шляху до українських забезпечених організацій.

**БРАТСЬКО-ЗАБЕЗПЕЧЕНІВІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ГРУП ЗДА
В 1958 Р.**

Ч. п.	Нац. група	Число членів	Загальна сума забезпечення	Число організацій	Майно
1.	Поляки	770,173	\$525,609,286	13	\$193,968,194
2.	Жиди	394,554	546,705,331	5	152,342,655
3.	Словаки	346,297	305,230,775	10	97,628,607
4.	Словінці	186,381	142,269,332	5	49,976,887
5.	Чехи	149,272	135,730,563	6	52,464,849
6.	Українці	123,001	86,179,709	4	33,659,169
7.	Хорвати	122,942	99,462,202	2	29,591,164
8.	Карпатські русини	48,063	45,560,095	1	19,775,100
9.	Мадяри	42,739	41,147,747	3	10,804,924
10.	Росіяни	29,131	21,343,820	7	10,243,046
11.	Серби	27,093	18,942,180	2	6,510,884
12.	Литовці	25,746	14,730,884	3	7,213,181

**ПЕРЕСІЧНА СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРАМОТ
БРАТСЬКО-ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИХ ГРУП ЗДА**

Ч. п.	Нац. група	Пересічна сума забезп. грамоти
1.	Жиди	\$1,385.00
2.	Мадяри	963.00
3.	Карпатські русини	948.00
4.	Чехи	909.00
5.	Словаки	881.00
6.	Хорвати	809.00
7.	Словінці	763.00
8.	Росіяни	733.00
9.	Українці	700.00
10.	Серби	699.00
11.	Поляки	682.00
12.	Литовці	592.00

**ЧИСЛО ГРАМОТ, ВИДАНИХ В 1958 РОЦІ
БРАТСЬКИМИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ
НАЦІОНАЛЬНИХ ГРУП ЗДА**

Ч. п.	Нац. група	Число нових грамот	Їх заг. сума забезпечення
1.	Поляки	38,510	\$35,065,314
2.	Жиди	21,563	89,103,490
3.	Словаки	13,730	14,992,451
4.	Словінці	7,982	6,985,200
5.	Українці	6,162	5,005,600
6.	Хорвати	5,801	5,641,817
7.	Чехи	5,089	7,110,973
8.	Мадяри	3,066	3,986,858
9.	Карпатські русини	2,417	2,570,598
10.	Серби	1,301	992,751
11.	Росіяни	471	430,892
12.	Литовці	221	187,350

**ПЕРЕСІЧНА СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРАМОТ, ВИДАНИХ
В 1958 Р. БРАТСЬКИМИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ
НАЦІОНАЛЬНИХ ГРУП ЗДА**

Ч. п.	Нац. група	Сума забезпечення
1.	Жиди	\$4,132
2.	Чехи	1,497
3.	Мадяри	1,300
4.	Словаки	1,092
5.	Карпатські русини	1,064
6.	Хорвати	973
7.	Росіяни	914
8.	Поляки	901
9.	Словінці	876
10.	Литовці	846
11.	Українці	812
12.	Серби	763

Шосте місце українців щодо числа членів і дев'яте щодо пересічної висоти забезпечення грамот, виданих українськими організаціями, спричинене згаданим вгорі поділом укра-

їнської національної групи на дві частини. Якби не це, українська група стояла б на кращих місцях. Але й тоді українська громада далеко ще не досягла б того, що вона може й повинна dokonати для власного й національного добра.

Це саме стосується до надміру скромної пересічної суми забезпечення членів українських організацій. Приклад інших національних груп, зокрема жидівської, повинен освідомити наших земляків, що життєве забезпечення тоді лише виконує належну функцію, коли воно відповідно високе. Заохотою до низького забезпечення є до деякої міри занижкі суми забезпечення, на які деякі українські організації все ще видають грамоти. В багатьох забезпечених братських організаціях — що й говорити про забезпечені компанії, — мінімальною сумою забезпечення є 1,000 доларів. В кожному разі нові сто- і й двістіп'ятдесятьдоларові грамоти повинні бути усунені з наших організацій. Український Народний Союз таких грамот не видає.

III.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ У 1958 РОЦІ

Щоб зрозуміти мову й вимову на перший погляд сухих і німих чисел, які з'ясовують 64-річний труд Українського Народного Союзу, треба порівняти ці числа з таблицями, поданими в двох попередніх розділах цієї книжки. У першій — числа говорять про стан забезпечення всього населення ЗДА, в другій — про забезпечення силами самих братських організацій. Щойно порівнявши числа цього третього розділу з числами двох попередніх, одні й другі почнуть говорити без слів.

Замість вступу про сучасне й минуле Українського Народного Союзу, подаємо ряд чисел, які дають загальний образ нашої організації з кінцем 1958 року.

1. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ДАТИ Й ЧИСЛА

ПОСТАННЯ

22-го лютого 1894	заснований
21-го квітня 1898	заїнкорпорований
1893	появилася „Свобода”
1933	появився “Ukrainian Weekly”

ЧЛЕНСТВО З КІНЦЕМ 1958 Р.

76,864	членів
72,737	активних
4,127	неактивних (які покінчили плачення вкладок)
49,500	дорослих (активних)
23,237	молоді (активних)
3,744	нових членів у 1958 р.
\$55,793,753.00	сума забезпечення загалу членів
\$ 3,314,700.00	сума забезпечення нових членів, приданих у 1958 р.
\$748.00	пересічна сума забезпечення всіх членів
\$887.00	пересічна сума забезпечення нових членів з 1958 р.

35 років життя	пересічний вік усіх членів
36 років життя	найчисленніша вікова група членів
Кляса E-20	найпопулярніша кляса серед молоді (8,874 членів)
Кляса W (давніша T) ...	найпопулярніша кляса серед дорослих (20,374 членів)

ВІДДІЛИ З КІНЦЕМ 1958 Р.

492	відділів загалом
445	у ЗДА, в 28 стейтах
47	у Канаді, в 6 провінціях

ПЕРШУНИ З КІНЦЕМ 1958 Р.

Стейт Пенсильвенія	найбільше число членів: 16,121 найбільша сума забезпечення: \$12,029,808 найбільше число відділів: 149
Місто Шикаго	найбільше число членів: 7,729
Стейт Нью Йорк	найбільше число нових членів у 1958 р.: 871
Місто Нью Йорк	найбільше число відділів: 24

МАЙНО З КІНЦЕМ 1958 Р.

\$21,593,197.83	загальна сума майна
\$15,483,219.00	сума, призначена на виплату забезпечених грамот
133.4 %	вісоток надвишки резерви від законного мінімуму

ВИПЛАТИ

\$11,250,603.10	виплата членам і їх спадкоємцям за весь час
\$ 870,397.00	виплата членам і їх спадкоємцям в 1958 році
\$ 1,000,000.00	виплата на культурні цілі за весь час (кругло)
\$ 14,734.12	виплата на культурні цілі в 1958 році

2. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Ч. п.	Рік	Місцевість	Ч. п.	Рік	Місцевість
I	1894	Шамокін, Па.	XIII	1914	Боффало, Н. Й.
II	1895	Олифант, Па.	XIV	1917	Гаррісбург, Па.
III	1896	Мт. Кармел, Па.	XV	1920	Філадельфія, Па.
IV	1897	Мейфілд, Па.	XVI	1925	Рочестер, Н. Й.
V	1898	Шенандоа, Па.	XVII	1929	Ньюарк, Н. Дж.
VI	1900	Пітсбург, Па.	XVIII	1933	Дітройт, Миш.
VII	1902	Джерзі Сіті, Н. Дж.	XIX	1937	Вашингтон, Д. К.
VIII	1904	Шамокін, Па.	XX	1941	Гаррісбург, Па.
IX	1906	Скрентон, Па.	XXI	1946	Пітсбург, Па.
X	1908	Філадельфія, Па.	XXII	1950	Клівленд, Огайо
XI	1910	Клівленд, Огайо	XXIII	1954	Вашингтон, Д. К.
XII	1912	Вілкс Беррі, Па.	XXIV	1958	Клівленд, Огайо

ПРЕДСІДНИКИ УНСОЮЗУ

Ч. п.	Ім'я і прізвище	Ч. каденцій	Роки урядування
1.	Теодозій ТАЛПАШ	1	1894
2.	Іван ГЛОВА	3	1895 — 1897
3.	Юрій ХИЛЯК	1	1898 — 1899
4.	о. Антін БОНЧЕВСЬКИЙ	1	1900 — 1901
5.	о. М. СТЕФАНОВИЧ	1	1902 — 1903
6.	Константин КИРЧІВ	2	1904 — 1907
7.	Дмитро КАПУТУЛА	4	1908 — 1916
8.	Константин КИРЧІВ	1	1917 — 1919
9.	Семен ЯДЛОВСЬКИЙ	1	1920 — 1924
10.	Теодор ГРИЦАЙ	1	1925 — 1928
11.	Микола МУРАШКО	5	1929 — 1949
12.	Дмитро ГАЛИЧИН	3	1950 —

3. ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, обраний на XXIV Конвенції в 1958 р.

Головний Екзекутивний Комітет:

Дмитро ГАЛИЧИН	--	Головний предсідник
Йосип ЛИСОГІР	--	Заступник гол. предсідника
Анна ГЕРМАН	--	Заступниця гол. предсідника
Ярослав ПАДОХ	--	Головний секретар
Роман СЛОБОДЯН	--	Головний касир

Головна Контрольна Комісія:

д-р Володимир ГАЛАН	інж. Володимир КОССАР
інж. Степан КУРОПАСЬ	Петро КУЧМА
	Петро ПУЦИЛО

Головні Радні:

Богдан ЗОРИЧ	Дмитро ШМАГАЛА
Іван КОКОЛЬСЬКИЙ	Тарас ШПІКУЛА
Іван ОДЕЖИНСЬКИЙ	Василь ГУСАР
Анна ЧОПИК	Андрій ДЖУЛА
Олена ШТОГРИН	Володимир ДІДИК
Микола ДАВИСКИВА	Ярослав ГУК

4. РІСТ ЧЛЕНСТВА

Зі скромних початків 4-ох відділів із 439 членами наприкінці 1894 р. до 72,438 членів у 492 відділах наприкінці 1958 року, тобто 64 роки пізніше, це водночас успішний і не надто надійний шлях. Наведені числа виявляють великий успіх нашої установи, зате надмірно скромний вислід організованості української громади в Америці, 80-90 відсотків якої ще й досі залишається поза межами своїх братських, забезпечених організацій.

Статистика членства Українського Народного Союзу за роками конвенцій, які до 1898 р. відбувалися щороку, до 1914 р. щодва роки, до 1920 щотри роки, а згодом, з двома винятками (1920-1925 і 1941-1946), коли конвенції відбулися в п'ятирічному розпнятті, щочотири роки, вказує на більші періоди росту в роках 1898-1900 (100%), 1902-1904 (75%), 1908-1910 (60%), 1912-1914 (70%), 1920-1925 (117%) і 1950-1954 (25%) та періоди спадку членства в роках 1910-1912 (8%), 1914-1917 (50%) та 1929-1937 (10%). Постійну тенденцію росту перервано тільки тричі, і то внаслідок зовнішніх впливів: загальногромадського зрічничкування, першої світової війни та великої господарської кризи тридцятих років. Чисельно, хоч з уваги на великий розмір членства не процентово, найбільший ріст числа членів наступив у роках між 1949 до 1951, коли за 3 роки придбано разом 24,177 членів, що підвищило стан членства на 14,917, тобто кругло на 27.5 відсотка. З перерванням допливу нових імігрантів з Європи ріст членства сповільнився, але ніяк не перервався.

Відрадным явищем є зріст пересічної суми забезпечення грамот. Шість років тому в 1953 р. вона становила 684 дол., а в 1958 р. вже 725 дол. Коли взяти під увагу те, що серед 72,737 грамот є 2,254 грамот подвійних, тобто грамот, які належать тим самим членам, справжня пересічна сума забезпечення одного члена в 1958 р. становить 748 дол. Є всі причини сподіватися, що ця тенденція підвищення суми забезпечення поодиноких членів буде продовжуватися, бо вже пересічна сума членів, приєднаних у 1958 р., досягла 887 дол. А втім ця тенденція дуже потрібна, бо під оглядом висоти пересічного забезпечення українська національна група в ЗДА стоїть на одному з останніх місць. Що й казати про пересічну висоту поліс у ЗДА, яка є 3,220 дол. Модернізація братського забезпечення йде, власне, шляхом від забезпечення, призначеного майже виключно на кошти похорону до

забезпечення ширшого, яке вміщає в собі також забезпечення члена на випадок нагальної потреби (позика або згрошвлення грамоти), на старість, як також реальне (не лише номінальне) забезпечення родини члена, після його смерті.

Варто підмітити, що поміж стейтами та провінціями, які мають найвище пересічне забезпечення, знаходяться п'ять канадійських провінцій, на всіх шість (вийняток Саскачеван), в яких Український Народний Союз має свої Відділи. Пересічна висота забезпечення членів, приєднаних у тих провінціях в самому тільки 1958 р., переступила 1,000 дол., а в Бритійській Колумбії доходила до 1,400 дол. Коли взяти до уваги, що заробітки й взагалі життєва стопа в Канаді куди нижчі, як у ЗДА, тоді виявиться, що в цьому грає роллю не заможність членів, але недоцінювання вартости правдивого життєвого забезпечення.

Окрема таблиця показує головні причини втрати членів. Абсолютні числа втрат відповідають таким же числам зросту числа членів нашої організації. Та все ж з-поза тих закономірних підвищених чисел проглядають нерадісні, щораз зростаючі, числа втрат неоправданих і зайвих: передчасного згрошвлення грамот та суспенз, які перешкоджають УНС в дальшому динамічному рості.

П'ять окремих таблиць подають цікаві числа відносно причин смертності померлих членів УНСоюзу. Одна з них подає числа відносно причин смертності в 1958 р., чотири інші мають історичне значення: вони дають загальні числа відносно причин смертності членів від раннього 1897-го до 1935 року. Ці таблиці мають куди ширше значення, як показник тих дуже невідрадних умовин, в яких жили наші ранні поселенці в цім краю, жили й вмирили. Відсоток смертності з причини сухіт, тифу, копальняних й інших випадків, зокрема випадків на залізницях, де працювали у великому числі наші імiгранти, смертні випадки жінок при родах і врешті значна смертність внаслідок самогубства — це документи тієї незавидної долі, що припала в уділі тим, які розбудували все наше громадське життя в цім краю і побудували УНСоюз.

До таблиці, що подає причини смертності членів УНСоюзу в 1958 р., додано, для порівняння, відсоток смертності всього населення ЗДА з поодиноких причин. Деякі порівняльні числа мають особливу вимову. Наприклад, коли відсоток смертності на серцеву недугу членів УНСоюзу є ниж-

чий, як загалу американського населення, то відсоток смертності членів УНСоюзу на пістряка (рака), і інфлюенцу куди більший. Колишній пострах наших імігрантів — сухоти, як показує порівняння, є тепер менше небезпечний для них, як для загалу американського населення.

ПРИЧИНИ СМЕРТНОСТІ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ ЗА РОКИ 1897 — 1935

За час від 1897 до 1904 р. померли 161 член. Важніші причини смерти були:

Сухоти	26	Убиті поїздами	10
Убиті в копальнях	24	З невідомої причини	90
Запалення легенів	11		

За час від 1905 до 1914 р. померли 1,300 членів. Важніші причини смерти були:

Сухоти	326	Згнули при роботі	61
Запалення легенів	188	Пухлятина	42
Убиті в копальнях	107	З покалічення у копальнях	37
Недуги серця	97	Тиф	30
При породах	83	Рак	26
Убиті поїздом	69	Дихавиця (астма)	23

За час від 1915 до 1924 р. померли 910 членів. Важніші причини смерти були:

Сухоти	219	Убиті поїздом	30
Запалення легенів	196	Гострий нефрит	26
Інфлюенца	135	Дихавиця (астма)	22
Недуги серця	85	Параліч	16
Убиті в копальнях	54	Пухлятина	12
Рак	32	При породах	12

За час від 1925 до 1935 р. померли 1,822 члени. Важніші причини смерти були:

Недуги серця	369	Кровотечі	63
Сухоти	318	Убиті автами	56
Запалення легенів	262	Гострий нефрит	47
Рак	211	Дихавиця (астма)	47
Самогубство	67	Убиті поїздами	28
Убиті в копальнях	64	Від алкоголю	25

**ПРИЧИНИ СМЕРТНОСТІ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ
ЗА 1958 РІК**

Причина смерті	Число пом. членів	Відсоток усіх пом. членів	Відсоток смертності всього населення ЗДА
Недуги серця та кровоносних судин	274	48.7%	52.4%
Рак (пістряк)	113	20.1%	14.5%
Запалення та інфлюенца	60	10.7%	3.3%
Автомобільні випадки	11	2.0%	2.2%
Інші випадки	16	2.8%	3.1%
Цукриця	9	1.6%	1.5%
Недуги печінки	7	1.2%	—
Самогубства	2	0.4%	—
Вбивства	2	0.4%	—
Туберкульоза	2	0.4%	0.7%
Всі інші причини	66	11.7%	—
Разом	562 ⁷	100.0%	

⁷ Число посмертних виплат на грамоти було 581, але в тому числі було 19 членів власників подвійних грамот, тому і число смертних випадків подано як 562.

РІСТ ЗАГАЛУ ЧЛЕНІВ ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ ЗВІТАМИ

Конвенційний рік	Загальне число членів ⁸	Конвенційний рік	Загальне число членів
1895	439	1917	11,735
1896	587	1920	12,237
1897	1,019	1925	26,521
1898	1,593	1929	33,352
1900	3,067	1933	32,846
1902	3,384	1937	30,335
1904	5,857	1941	38,167
1906	7,888	1946	45,720
1908	10,266	1950	56,009
1910	16,197	1954	70,221
1912	14,917	1958	72,438
1914	25,335		

⁸ Звіти на конвенції подавали здебільша стан членства з 31-го грудня року, що попереджав конвенцію.

**РІСТ ЗАГАЛУ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
В ОСТАННІХ 6 РОКАХ**

Рік	Ч. членів (грамот)	їх сума забезпечення	Пересічна сума забезп.
1953	70,221	\$48,069,733	\$684
1954	70,473	48,600,387	689
1955	71,003	49,580,309	698
1956	71,182	50,356,954	707
1957	72,438	51,830,257	715
1958	72,737	52,793,753	725*

* Тому, що з 72,737 були 2,254 додаткові грамоти (подвійні грамоти цих самих членів) справжня пересічна сума забезпечення члена в 1958 році вносить \$748.00.

**НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИЄДНАНІ В ОСТАННІХ 6 РОКАХ,
ТА СУМА ЇХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Рік	Число нових членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума забезп.
1953	4,682	\$3,235,929	\$691
1954	3,426	2,491,299	727
1955	3,490	2,783,500	797
1956	3,343	2,614,500	782
1957	4,430	3,547,000	800
1958	3,727	3,306,000	887

**СТЕЙТИ І ПРОВІНЦІЇ З НАЙВИЩИМ ПЕРЕСІЧНИМ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ НОВИХ ЧЛЕНІВ, ПРИЄДНАНИХ
У 1958 РОЦІ**

Стейт або провінція	Пересічна сума забезп.
1. BRITISH COLUMBIA	\$1,392
2. ALBERTA	1,259
3. QUEBEC	1,171
4. MANITOBA	1,112
5. MICHIGAN	1,105
6. MASSACHUSSETS	1,050
7. MINNESOTA	1,033
8. ONTARIO	1,004

**НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИЄДНАНІ В 1958 РОЦІ,
ПО СТЕЙТАМ**

Ч. п.	Стейт	Ч. членів:	Їх сума заб.:
1	New York	871	\$744,000
2	Pennsylvania	780	622,000
3	Illinois	462	394,000
4	Ontario, Can.	429	431,000
5	New Jersey	215	169,000
6	Ohio	205	180,500
7	Michigan	157	173,500
8	Connecticut	146	120,000
9	Minnesota	119	123,000
10	Alberta, Can.	79	99,500
11	Massachussets	46	48,500
12	Manitoba, Can.	40	44,500
13	Quebec, Can.	36	42,500
14	Missouri	28	17,000
15	Maryland	23	20,500
16	Indiana	18	17,000
17	Rhode Island	16	10,000
18	Br. Columbia, Can.	14	19,500
19	W. Virginia	9	6,000
20	Deleware	6	4,500
21	Distr. of Columbia	6	4,000
22	Wisconsin	5	4,000
23	Washington	5	2,500
24	Nebraska	4	3,000
25	California	3	2,000
26	Kansas	2	2,000
27	Saskatchewan, Can.	1	1,000
28	No. Dakota	1	500
29	Oregon	1	500
РАЗОМ :		3,727	\$3,306,000

Не приєднано ні одного члена в стейтах: Арізона, Колорадо, Флорида, Нью Гемшир та Вайомінг.

ВТРАТИ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ УНІОЮЗУ
(за кількістю грамот)

ПРОТЯГОМ ОСТАННІХ ШЕСТИ РОКІВ

Причина втрати	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Смерть	494	499	479	550	601	581
Виплати дозрілих винувальних грамот ...	214	272	374	777	444	345
Повне заплата вкладок (paid up)	159	260	263	400	418	550
Передчасне згрошення грамот ..	597	699	662	626	680	803
Суспенза	1,325	1,177	971	691	805	930
Інші причини	174	267	211	120	226	219
РАЗОМ	2,963	3,174	2,960	3,164	3,174	3,428
Сума забезпечення цих грамот	\$1,826,862	\$1,960,645	\$1,803,578	\$1,837,855	\$2,073,697	\$2,342,504

УНСОЮЗ В КАНАДІ В ЧИСЛАХ

Окремо зібрано декілька таблиць, числа яких відносяться до руху членства в Канаді. Брак інформації про інші канадійські українські братські забезпечені організації не дозволив на поміщення порівняльних таблиць для визначення місця, яке поміж ними займають 47 канадійських Відділів Українського Народного Союзу. Порівняння членства в Канаді й ЗДА із членством всього УНСоюзу дає змогу загально ствердити, що під оглядом числа членів Канада становить 8.5 відсотка всього членства. Під оглядом загальної суми забезпечення Канада репрезентує більше, бо 9 відсотків загальної суми забезпечення всього УНСоюзу. Перед у Канаді веде Торонто, в якому є 35 відсотків всього членства Канади. Ще більше скупчення членів виявляє провінція Онтеріо, на терені якого є 73 відсотки всього канадійського членства УНСоюзу, приміщених у 29 (на всіх 47) Відділах. Ця тенденція нерівномірного розміщення членства має вигляди на дальше продовжування, бо, наприклад, з 599 членів, придбаних у 1958 р., 429, отже 71.6 відсотка, здобуто в провінції Онтеріо.

РІСТ ЗАГАЛУ ЧЛЕНІВ І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Дата	Число членів	їх сума забез.
12. 31. 1949	4,425	\$2,522,342.00
12. 31. 1950	4,643	2,686,096.00
12. 31. 1951	4,690	2,953,285.00
12. 31. 1952	5,219	3,117,222.00
12. 31. 1953	5,297	3,298,661.00
12. 31. 1954	5,417	3,454,211.00
12. 31. 1955	5,592	3,763,511.00
12. 31. 1956	5,584	3,937,806.00
12. 31. 1957	5,875	4,385,106.00
12. 31. 1958	6,221	4,817,006.00

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛІЦЯ ЗАГАЛУ ЧЛЕНІВ У ЗДА І КАНАДІ СТАН З 31-го ГРУДНЯ 1958 Р.

	Молоді		Дорослих		Разом	
	членів	сума забезп.	членів	сума забезп.	членів	сума забезп.
Канада	2,448	1,662,256	3,773	3,154,750	6,221	4,817,006
ЗДА	20,789	13,324,565	45,727	34,652,102	66,516	47,976,667
Разом	23,237	14,986,821	49,500	37,806,852	72,737	52,793,673

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ КАНАДИ ПО ПРОВІНЦІЯМ
Стан з 31-го грудня 1958 р.

Ч. п.	Провінція	Ч. членів	Сума забезп.	Ч. Відділів
1.	ONTARIO	4,541	3,397,756	29
2.	QUEBEC	969	731,750	8
3.	MANITOBA	296	264,500	3
4.	ALBERTA	193	211,000	3
5.	SASKATCHEWAN	113	107,000	2
6.	BR. COLUMBIA	109	105,000	2
	Разом	6,221	4,817,006	47

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ КАНАДИ ПО МІСТАМ
Стан з 31-го грудня 1958 р.

Ч. п.	Місто	Число членів	Число Відділів
1.	TORONTO, Ont.	2,206	8
2.	MONTREAL, Que.	952	7
3.	WINDSOR, Ont.	329	1
4.	FORT WILLIAM, Ont.	318	1
5.	WINNIPEG, Man.	283	2

НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИСДНАНІ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ П'ЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх суми забезп.
1954	355	\$330,000
1955	429	484,500
1956	317	330,000
1957	535	581,500
1958	599	638,000

НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИСДНАНІ В КАНАДІ В 1958 РОЦІ ПО ПРОВІНЦІЯМ

Ч. п.	Провінція	Число членів	Їх сума забезп.
1.	ONTARIO	429	\$431,000
2.	ALBERTA	79	99,500
3.	MANITOBA	40	44,500
4.	QUEBEC	36	42,500
5.	BR. COLUMBIA	14	19,500
6.	SASKATCHEWAN	1	1,000
	Разом	599	\$638,000

5. АНАЛІЗА ЧЛЕНСТВА

Статистичні дані, якими розпоряджаємо відносно різних аспектів нашого членства, небагаті. Та все ж ті, які маємо, дають змогу заглянути глибше в майже 73-тисячну громаду союзового членства й поробити деякі спостереження та висновки.

Передусім з вдовolenням треба ствердити, що, не зважаючи на 64 роки (в 1958 р.) свого існування, Український Народний Союз є молододою організацією, чи радше організа-

цією молодих людей. В ранньому, 1896 році пересічний вік союзного членства становив 35 років. Згодом цей вік підвищувався і в 1953 році досягнув 41 року. З того часу розпочалася зворотна тенденція, і в 1957 році пересічний вік членства становив уже 36 років, а в 1958 році досяг 35 років, тобто повернувся до стану з 1896 року. Очевидно, що грає тут роллю звишка молоді серед нових членів і зрозуміння, що життєве забезпечення не призначене виключно на посмертну виплату родині, зокрема на кошти похорону, але також має завдання служити членам за їх життя. Тому збільшується число нових членів молодшого віку. Цей приплив молодих людей, як бачимо, не тільки переборов вплив, який має щораз більше продовження людського життя, внаслідок чого в організаціях життєвого забезпечення збільшується число старших віком членів, але також зумів значно обнижити пересічний вік членства.

Цікаво підмітити, що найпопулярнішою клясою забезпечення серед дорослих була кляса W (T), тобто забезпечення з вкладками, платними впродовж цілого життя, яке виплачується після смерті забезпеченого члена. Трудно встановити, наскільки ця тенденція була наслідком вільного вибору членів чи конечности, бо в ранніх часах ці кляси були єдиними формами забезпечення. Але числа, які відносяться до кляс забезпечення новоприєднаних членів, вказують на зворотну тенденцію. Більшість вибирає клясу P-20, тобто забезпечення, яке також виплачується після смерті, але вкладки сплачується тільки впродовж 20 років. В загальному американській забезпеченні найбільш популярною є кляса забезпечення платного по смерті, з вкладками, платними впродовж цілого життя. Зокрема для забезпечених у старшому віці ця кляса забезпечення куди відповідніша.

Ще більше розходження знаходимо відносно кляси E-20, тобто забезпечення вивінувального, платного після 20-ти років забезпечення. У ЗДА цей рід забезпечення, який, зрозуміло, є найдорожчим, розмірно мало популярний і не досягає й двадцятьох відсотків забезпечення на все життя. Всупереч цьому, двадцятилітнє вивінувальне забезпечення серед українців майже так само популярне, як забезпечення на все життя. Нижче подані таблиці ілюструють цей, під господарським оглядом мало оправданий, факт.

Окремі таблиці показують розміщення союзного членства по 28 стейтах та 6 провінціях Канади і вказують, у яко-

му стейті чи провінції УНСоюз найбільше поширений. Окрема таблиця ілюструє ще саме по більших скупченнях українців в обох краях. Ці таблиці були б неоціненим матеріалом для планування дальшого розвитку УНСоюзу, коли б їх можна було поповнити числом українців у поодиноких стейтах, провінціях і містах, тобто статистикою, на яку чекає все наше громадське життя.

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ПО КЛЯСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(Стан з 31-го грудня 1958 р.)

Класа — молодечий відділ:	ч. членів	сума забезп.
I	2,374	\$ 1,234,000
II — (P-70)	493	179,701
III — (E-16)	652	65,200
P — 20	7,523	5,249,750
E — 20	8,874	5,746,250
E — 18	3,233	2,452,500
P — 65	43	32,000
E — 65	45	27,500
РАЗОМ	23,237	\$14,986,901
Відділ дорослих		
W і T	20,374	\$ 15,707,852
O (P-70)	584	418,500
P — 20	15,975	12,181,500
E — 20	11,514	8,413,500
P — 65	417	387,000
E — 65	611	627,500
DP	25	71,000
РАЗОМ	49,500	\$37,806,852
РАЗОМ молоді і дорослих	72,737	\$52,793,753

НОВІ ЧЛЕНИ, ПРИЄДНАНІ В 1958 РОЦІ ПО КЛЯСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Класа — молодечий відділ:	ч. членів	сума забезп.
I	214	\$ 159,500
P — 20	543	447,000
E — 20	587	426,000
E — 18	362	317,000
P — 65	24	17,000
E — 65	5	5,000
РАЗОМ	1,735	\$1,371,500
Відділ дорослих		
W	546	\$ 488,000
P — 20	699	621,500
P — 65	100	122,000
E — 20	513	500,500
E — 65	113	139,500
DP	21	63,000
РАЗОМ	1,992	\$1,934,500
РАЗОМ дорослих і молоді	3,727	\$3,306,000

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УНСОЮЗІ

КЛЯСА I — забезпечення до 18, або 16 року життя.

КЛЯСА II — забезпечення платне по смерті з вкладками до 70 року життя.

КЛЯСА III (E — 16) — 16-літнє вивінувальне забезпечення.

P — 20 — забезпечення, платне по смерті з вкладками впродовж 20 років.

E — 20 — двадцятилітнє вивінувальне забезпечення.

E — 18 — вивінувальне забезпечення, платне у 18-му році життя.

P — 65 — забезпечення, платне по смерті з вкладками до 65-го року життя.

E — 65 — вивінувальне забезпечення, платне після досягнення 65-го року життя.

W, T — забезпечення, платне по смерті з вкладками впродовж цілого життя.

O (P — 70) — забезпечення, платне по смерті з вкладками до 70-го року життя.

DP — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя з вкладками, платними впродовж цілого життя.

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ВІКОМ

Стан з 31-го грудня 1958 р.

МОЛОДЬ :		ДОРΟΣЛІ :		РАЗОМ :	
Осягнений вік у 1958	число членів	число членів	число членів	сума забезп.	
0	383			383	\$335,500
1	677			677	560,500
2	830			830	682,500
3	885			885	698,500
4	1,103			1,103	842,000
5	1,096			1,096	792,200
6	1,233			1,233	873,700
7	1,308			1,308	889,450
8	1,327			1,327	888,300
9	1,184			1,184	763,650
10	1,403			1,403	890,500
11	1,813			1,813	1,113,200
12	1,743			1,743	1,016,100
13	1,125			1,125	684,037
14	1,017	1		1,018	594,257
15	1,065	7		1,072	617,907
16	972	35		1,007	572,806
17	762	118		880	517,699
18	512	182		694	437,150
19	354	199		553	360,579
20	333	205		538	371,626
21	287	239		526	399,410
22	247	269		516	362,556
23	215	303		518	375,746
24	214	329		543	380,886
25	162	351		513	373,793
26	179	464		643	473,571
27	150	444		594	439,571
28	136	568		704	523,825
29	129	625		754	584,607
30	86	793		879	686,662
31	63	1,032		1,095	842,568
32	34	1,341		1,375	1,042,511
33	22	1,672		1,694	1,293,766
34	26	1,924		1,950	1,482,829

МОЛОДЬ : ДОРΟΣЛІ :		РАЗОМ :		
Осягнений вік у 1958	число членів	число членів	число членів	сума забезп.
35	22	1,978	2,000	1,532,370
36	13	2,069	2,082	1,605,511
37	15	1,945	1,960	1,494,924
38	26	1,625	1,651	1,281,653
39	22	1,492	1,514	1,197,740
40	21	1,387	1,408	1,109,603
41	14	1,184	1,198	940,072
42	9	1,264	1,273	996,374
43	3	1,181	1,184	902,892
44	3	1,283	1,286	1,103,388
45	6	1,080	1,086	816,850
46	1	1,081	1,082	845,508
47		885	885	679,989
48	1	864	865	658,786
49		801	801	616,500
50		706	706	535,225
51		634	634	471,250
52		659	659	482,721
53		606	606	441,000
54		643	643	453,214
55		621	621	449,000
56		584	584	403,250
57		565	565	380,458
58		668	668	441,750
59		759	759	515,000
60		966	966	649,447
61		1,028	1,028	712,500
62		1,199	1,199	822,500
63		1,190	1,190	831,690
64		1,089	1,089	796,006
65		1,058	1,058	772,627
66		872	872	633,711
67		677	677	496,424
68		623	623	457,750
69		529	529	418,918
70		580	580	464,462
71		452	452	364,414
72		351	351	279,402
73		283	283	227,943
74		228	228	189,791
75		176	176	145,236
76		159	159	125,000
77		111	111	88,381
78		88	88	71,127
79		50	50	34,872
80		42	42	34,000
81		29	29	22,250
82		23	23	17,062
83		12	12	9,000
84		8	8	7,500
85		4	4	2,750
86		3	3	2,500
87		5	5	4,000
88		4	4	4,000
89		1	1	500
90				
91				
92		1	1	1,000
	23,231	49,506	72,737	\$52,793,753

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ЗА СТАТЮ ТА ПО СТЕЙТАМ І ПРОВІНЦІЯМ — СТАН З 31. XII. 1958

Ч.П.	С т е й т :	Д о р о с л и х			М о л о д і			Всїх чл.
		муж.	жїнок	разом	хлопцїв	дївчат	разом	
1	Pennsylvania	6,372	5,078	11,450	2,479	2,192	4,671	16,121
2	New York	5,868	4,526	10,392	2,564	2,245	4,809	15,201
3	Illinois	3,167	2,382	5,549	1,384	1,351	2,735	8,284
4	New Jersey	3,249	2,581	5,830	1,141	1,110	2,251	8,081
5	Ohio	2,103	1,912	4,015	1,130	993	2,123	6,138
6	Ontario, Can.	1,808	938	2,746	960	835	1,795	4,541
7	Michigan	1,306	976	2,282	593	550	1,143	3,423
8	Connecticut	1,157	911	2,068	528	470	998	3,066
9	Massachusetts	523	358	881	255	226	481	1,362
10	Quebec, Can.	344	228	570	217	182	399	969
11	Rhode Island	327	262	589	105	115	220	809
12	Maryland	288	219	507	139	133	272	779
13	Minnesota	262	218	480	122	124	246	726
14	Missouri	153	150	303	119	80	199	507
15	Indiana	143	120	263	53	52	105	368
16	Manitoba, Can.	151	42	193	51	52	103	296
17	Deleware	119	91	210	51	29	80	290
18	W. Virginia	59	76	135	35	41	76	211
19	Nebraska	61	56	117	58	33	91	208
20	California	79	63	142	79	24	57	199
21	Alberta, Can.	108	25	133	32	28	60	193
22	Wisconsin	70	45	115	35	35	66	181
23	New Hampshire	57	39	96	13	13	37	133
24	Kansas	41	37	78	19	28	47	125
25	Saskatchewan, Can.	50	9	59	28	26	54	113
26	Br. Columbia, Can.	52	20	72	16	21	37	109
27	Distr. of Columbia	41	23	64	11	10	21	85
28	Colorado	30	24	54	9	6	15	69
29	Florida	23	24	47	9	6	15	62
30	No. Dakota	6	3	9	10	7	17	26
31	Oregon	9	3	12	3	4	7	19
32	Arizona	10	6	16	—	2	2	18
33	Washington	8	5	13	—	—	5	18
34	Wyoming	2	3	5	—	—	—	5
РАЗОМ :		28,049	21,451	49,500	12,207	11,030	23,237	72,737

**ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ, СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЧИСЛО
ВІДДІЛІВ ПО СТЕЙТАМ І ПРОВІНЦІЯМ**
Стан з 31-го грудня 1958 р.

Ч.П.	Стейт	ч. членів	Іх сума забезп.:	Ч. Від'ів:
1	Pennsylvania	16,121	12,029,808	149
2	New York	15,201	10,656,735	79
3	Illinois	8,284	5,725,682	33
4	New Jersey	8,081	5,908,950	58
5	Ohio	6,138	4,604,686	28
6	Ontario, Can.	4,541	3,397,756	29
7	Michigan	3,425	2,565,426	10
8	Connecticut	3,066	2,161,280	20
9	Massachusetts	1,362	862,054	13
10	Quebec, Can.	969	731,750	8
11	Rhode Island	809	607,976	7
12	Maryland	779	571,466	7
13	Minnesota	726	543,571	4
14	Missouri	507	365,699	5
15	Indiana	368	261,500	6
16	Manitoba, Can.	296	264,500	3
17	Deleware	290	208,690	2
18	W. Virginia	211	135,374	4
19	Nebraska	208	115,500	2
20	California	199	130,150	2
21	Alberta, Can.	193	211,000	3
22	Wisconsin	181	127,000	3
23	New Hampshire	133	108,750	1
24	Kansas	125	89,350	2
25	Saskatchewan, Can.	113	107,000	4
26	Br. Columbia, Can.	109	105,000	2
27	Distr. of Columbia	85	61,000	1
28	Colorado	69	45,500	1
29	Florida	62	42,250	1
30	N. Dakota	26	13,750	1
31	Oregon	19	9,100	1
32	Arizona	18	12,000	1
33	Washington	18	10,000	1
34	Wyoming	5	3,500	1
РАЗОМ :		72,737	52,793,753	492

**ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ТА ЧИСЛО ВІДДІЛІВ ПО БІЛЬШИМ
ОСЕРЕДКАМ (ВІД 300 ЧЛЕНІВ ВГОРУ)**

Стан з 31-го грудня 1958 р.

Ч.П.	Місцевість	Число членів	Число Відділів
1	CHICAGO, Ill. -----	7,729	21
2	NEW YORK, N.Y. -----	6,107	24
3	PHILADELPHIA, Pa. -----	3,824	17
4	CLEVELAND, Ohio -----	3,432	10
5	DETROIT, Mich. -----	3,353	7
6	ROCHESTER, N.Y. -----	2,497	9
7	TORONTO, Ont. -----	2,206	8
8	NEWARK, N.J. -----	1,740	9
9	JERSEY CITY, N.J. -----	1,559	9
10	YOUNGSTOWN, Ohio -----	1,112	4
11	BUFFALO, N.Y. -----	1,099	3
12	CHESTER, Pa. -----	988	4
13	MONTREAL, Que. -----	952	7

Ч.П.	Місцевість	Число членів	Число Відділів
14	ELIZABETH, N.J. -----	858	5
15	AMBRIDGE, Pa. -----	754	3
16	PERTH AMBOY, N.J. -----	751	3
17	BOSTON, Mass. -----	710	3
18	HARTFORD, Conn. -----	695	2
19	SYRACUSE, N.Y. -----	676	2
20	NEW HAVEN, Conn. -----	630	2
21	PITTSBURGH, Pa. -----	595	4
22	MINNEAPOLIS, Minn. -----	576	2
23	ALLENTOWN, Pa. -----	557	2
24	FORD CITY, Pa. -----	550	1
25	AUBURN, N.Y. -----	485	3
26	BAYONNE, N.J. -----	471	3
27	PASSAIC, N.J. -----	441	2
28	WOONSOCKET, R.I. -----	438	2
29	UTICA, N.Y. -----	415	2
30	BRIDGEPORT, Conn. -----	413	1
31	SCRANTON, Pa. -----	412	7
32	BALTIMORE, Md. -----	401	3
33	WILKES BARRE, Pa. -----	389	4
34	OLYPHANT, Pa. -----	386	5
35	TRENTON, N.J. -----	382	2
36	AKRON, Ohio -----	377	2
37	CURTIS BAY, Md. -----	364	3
38	CARNEGIE, Pa. -----	337	5
39	WINDSOR, Ont. -----	329	1
40	ASTORIA, N.Y. -----	321	1
41	FORT WILLIAM, Ont. -----	318	1
42	AMSTERDAM, N.Y. -----	317	1
43	CAMPBELL, Ohio -----	313	2
44	ST. LOUIS, Mo. -----	312	3
45	TROY, N.Y. -----	309	1
46	ALQUIPPA, Pa. -----	305	1

6. РІСТ МАЙНА ТА ЙОГО ІНВЕСТИВАННЯ

Подана нижче таблиця дає імпортний образ зростання майна Українського Народного Союзу за весь час його існування. Перша майнова сума, збережена для нашої пам'яті, з 1894 р., 220.35 дол. розрослася на кінець 1958 р. до 21,420,-732.59 дол. Це, мабуть, найбільша сума майна, яку досягла будь-яка українська громадська організація поза межами України за весь час еміграції. При щораз кориснішому інвестуванні майна УНСоюзу та при постійному збільшенні числа членів, ця сума виявляє постійну тенденцію зросту.

Цікаво підмітити, що, хоч в рості числа членів були періоди задержки чи й навіть значного зменшення, відносно майна 64-річна історія УНСоюзу ніколи не виявляла задержки росту чи ходу назад.

Три року часу треба було, щоб здобути першу тисячу власного майна. В 1900 р. досягнуто перших десять тисяч,

а в 1910 р. перших сто тисяч долярів. В 1924 р. досягнуто першого мільйона, а 24 роки пізніше перейдено перших десять мільйонів. Рівно 30 років часу треба було, щоб здобути перший мільйон; за майже такий же час: 33 роки, помножено його в двадцять разів!

Враз із абсолютною сумою майна забезпеченої організації не мусить зростати реальне забезпечення прийнятих нею на себе обов'язків, тобто забезпечення виплати виданих грамот. Найбільші забезпечені компанії, які мають більйони долярів майна, часто мають, порівнюючи невеликі резерви на покриття своїх зобов'язань, які тільки що відповідають мінімальним вимогам закону. Український Народний Союз впродовж десятиліть зберігає рівновагу поміж зростом майна і висотою резерв для виконання прийнятих на себе зобов'язань. Під сучасну пору наша організація належить до тих, які мають найвищий відсоток своїх резерв. Ці резерви в останніх роках зростають, і можна сподіватися, що тенденція зросту виявиться тривкою.

Цікаві висновки дає аналіза інвестицій УНСоюзу. Бонди, зокрема державні та муніципальні, зберегли досі свою панівну позицію між усіма інвестиціями майна УНСоюзу. В 1958 р. вони перевищили 17 мільйонів долярів. Починаючи від 1956 р. здобувають право громадянства поміж інвестиціями також моргеджі. В 1958 р. вони досягають трьох мільйонів долярів, тобто найвищу суму за весь час існування УНСоюзу, і більш ніж удвоє більше, як в році 1940, коли сума моргеджових позичок осягнула свій вершок.

Поза моргеджовими, які у великій більшості уділені були членам УНСоюзу, союзовці користали з позичок на підклад своїх забезпечених грамот, який в 1958 р. уділено на суму 345,184.50 дол. Максимальна сума таких позичок за останні десятиліття позначена воєнним роком 1940, коли вона досягла 570,243.66 дол.

Інтересною позицією інвестицій УНСоюзу є також інвестування в реальностях. Колись, після великої депресії тридцятих років, УНСоюз був примушений перебрати чимало реальностей, на які він уділив моргеджі, і тоді максимальна сума, інвестована у власні реальності, становила в 1936 р. 1,154,088.16 дол. Після позбуття тих реальностей, єдиною позицією в такого роду інвестиціях є дім, в якому приміщується Головна Канцелярія УНСоюзу, та відома „Союзівка”.

До таблиць цього відділу втягнуто також вимаганий законом річний „стейтмент” за 1958 рік і зв'язаний з ним баланс УНСоюзу за той самий період часу.

**РІСТ МАЙНА УНСОЮЗУ ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ
ЗВІТАМИ**

1894	\$ 220.35	1917	\$ 432,012.56
1895	605.60	1920	602,791.53
1896	756.96	1925	1,334,415.47
1897	2,944.93	1929	2,196,884.17
1898	5,688.57	1933	3,256,205.88
1900	10,184.40	1937	4,489,305.96
1902	14,252.19	1941	5,926,167.04
1904	17,993.34	1946	8,412,029.14
1906	23,705.34	1950	11,167,057.00
1908	46,071.26	1954	15,258,377.64
1910	100,388.96	1958	20,205,057.09
1912	140,530.87	12. 31. 1958	21,420,732.59
1914	261,729.46	12. 31. 1959	22,930,260.90

**НАДВИШКА РЕЗЕРВИ ДЛЯ ВИПЛАТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПОНАД МІНІМУМ ВИМАГАННИЙ ЗАКОНОМ**

за останніх 30 років

1950	128.0 %	1955	127.0 %
1951	127.7 %	1956	126.9 %
1952	127.6 %	1957	126.3 %
1953	127.5 %	1958	133.4 %
1954	127.2 %	1959	133.5 %

ІНВЕСТИЦІЇ МАШИНА В РОКАХ 1952 — 1958

	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958
Готівка	\$ 318,921.40	\$ 316,495.40	\$ 331,655.73	\$ 389,765.02	\$ 326,526.10	\$ 331,009.02	\$ 425,487.55
Бонди	12,585,245.74	13,676,475.76	14,740,399.47	15,951,967.85	16,750,518.18	16,935,147.66	17,356,502.48
Стаки	—	—	—	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00
Моргеджі	642,310.61	638,408.38	698,108.39	828,049.75	1,316,832.17	2,354,832.17	2,977,811.34
Позички членам .	328,014.82	316,572.94	311,983.05	304,640.13	306,285.75	309,205.40	345,184.50
Реальності	225,881.37	299,881.37	317,328.06	227,828.06	225,328.06	254,712.30	295,202.93
Друкарня	10,543.79	10,543.79	10,543.79	10,543.79	10,543.79	10,543.79	10,543.79
РАЗОМ	\$14,110,917.73	\$15,258,377.64	\$16,410,018.49	\$17,171,976.10	\$18,946,564.05	\$20,205,057.09	\$21,420,732.59

**ANNUAL STATEMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION, INC. — 1958**

A S S E T S :

*Bonds -----		\$17,356,502.48
*Stocks -----		10,000.00
Mortgage on real estate -----		2,977,811.34
Properties occupied by the Society -----		
Investment real estate -----	\$50,800.00	295,202.93
Certificate loans and liens -----	244,402.93	345,184.50
Cash and bank deposits -----		425,487.55
Cash and investment assets -----		\$21,410,376.33
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office ----		8,719.02
Life insurance premiums and annuity con- siderations deferred and uncollected -----		602.66
Interest and other investment income due and accrued -----		173,687.35
Total -----		\$21,593,197.83

*Bonds—amortized or investment value

*Stocks—Savings and Loan Association Book Value

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts -----		\$15,483,219.00
Certificate and contract claims: Life -----		41,559.89
Appropriated for payment to Dec. 31, 1959 -	\$138,000.00	138,000.00
Premiums and annuity considerations received in advance -----		286,571.54
Commissions to fieldworkers due or accrued -	14,261.00	14,261.00
General expenses due or accrued -----		1,093.00
Taxes, licences and fees due or accrued ----		718.41
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee -----		2,409.25
Mandatory Security Valuation Reserve -----		106,416.63
Unexpired Subscr. to Official Publication -----		8,311.57
Amounts Held in Trust for Beneficiaries under age (Orphans Fund) -----		101,326.43
Total Liabilities -----		\$16,183,886.72
Reserve for Contingencies -----	450,000.00	
Unassigned Funds -----	4,959,311.11	5,409,311.11
Total -----		\$21,593,197.83

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as of December 31, 1958

TOTAL ADMITTED ASSETS -----		\$21,593,197.83
Reserve for Life Certificates -----		15,483,219.00
Claims and accrued liabilities -----		700,667.72
TOTAL LIABILITIES -----		\$16,183,886.72
Margin of safety to Certificate-holders -----		5,409,311.11
TOTAL -----		\$21,593,197.83
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1958 was -----		133.4%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1958 for the Mortuary Fund was -----		62.2%
The rate of interest earned on all funds during the year 1958 was -----		3.27%

БАЛЯНС — ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ**Стан чинний:**

Готівка	\$ 361,056.67	2.06%
Моргеджі	2,076,869.81	11.84%
Бонди	14,495,064.08	82.61%
Позички членам	306,786.48	1.75%
Реальності	295,202.93	1.68%
Друкарня	10,543.79	0.36%
РАЗОМ	\$17,545,523.76	100.00%

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів забезпечення	\$16,764,818.12	95.55%
Адміністраційний фонд	103,653.75	0.59%
Конвенційний фонд	3,049.71	0.02%
Запомоговий фонд	284,201.83	1.62%
Народний фонд	3,646.87	0.02%
Посмертний фонд старого роду забезпечення	57,125.53	0.33%
Резервовий фонд	21,259.40	0.12%
Сирітський фонд	123,888.07	0.71%
Спеціальний фонд на безпеку інвестицій	149,675.12	0.85%
Фонд Захисту-Сиротинця	34,205.36	0.19%
РАЗОМ	\$17,545,523.76	100.00%

БАЛЯНС — МОЛОДЕЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ**Стан чинний:**

Готівка	\$ 64,430.88	1.66%
Моргеджі	900,941.53	23.25%
Бонди	2,871,438.40	74.10%
Позички членам	38,398.02	0.99%
РАЗОМ	\$ 3,875,208.83	100.00%

Стан довжний:

Посмертний фонд	\$ 3,791,329.04	97.84%
Адміністраційний фонд	83,879.79	2.16%
РАЗОМ	\$ 3,875,208.83	100.00%

БАЛЯНС — ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОД. ДЕПАРТАМЕНТУ**Стан чинний:**

Готівка	\$ 425,487.55	1.98%
Моргеджі	2,977,811.34	13.90%
Бонди	17,366,502.48	81.08%
Позички членам	345,184.50	1.61%
Реальності	295,202.93	1.38%
Друкарня	10,543.79	0.05%
РАЗОМ	\$21,420,732.59	100.00%

Стан довжний:

Посмертні фонди нових родів забезпечення	\$20,556,147.16	95.96%
Адміністративні фонди	187,533.54	0.88%
Конвенційний фонд	3,049.71	0.01%
Запомоговий фонд	284,201.83	1.33%
Народний фонд	3,646.87	0.02%
Посмертний фонд старого роду забезпечення	57,125.53	0.26%
Резервовий фонд	21,259.40	0.10%
Сирітський фонд	123,888.07	0.58%
Спеціальний фонд на безпеку інвестицій	149,675.12	0.70%
Фонд Захисту-Сиротинця	34,205.36	0.16%
РАЗОМ	\$21,420,732.59	100.00%

Посмертний фонд нових родів забезпечення, посмертний фонд старого роду забезпечення, фонд резервовий, фонд на безпеку грамот і посмертний фонд молодечого департаменту	\$20,634,532.09	96.32%
Всі інші фонди	786,200.50	3.68%
РАЗОМ	\$21,420,732.59	100.00%

АКТИВИ, НЕ ВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАСТКУ

Відсотки від бондів, платні в 1959 р.	\$154,592.36	
Відсотки від моргеджів, платні в 1959 р.	12,427.71	
Відсотки від чл. позичок, платні в 1959 р.	6,667.28	
Разом відсотки від інвестицій		173,687.35
Залегли місячні вклади, платні з кінцем 31-го грудня 1958 р.	9,321.68	9,321.68
Разом майно дорослих членів та молодечого департаменту і не втягнені активи		\$21,603,741.62

ОБНИЖЕННЯ АКТИВ

Друкарня (вартість машин в друкарні УНСоюзу)		10,543.79
Загальне майно по відтягненні не признаних актив	\$21,593,197.83	
РЕЗЕРВА, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення членських грамот	\$15,483,219.00	
Невиплачені посмертні запомоги, ендавмент і т. п.	41,559.89	
Дивіденда для членів на 1959 рік	138,000.00	
Вклади, вплачені згори	286,571.54	
Невиплачені нагороди за нових членів, платні в 1959	14,261.00	
Невиплачені нагороди лікарям	1,093.00	
Федеральні і стейтові податки за помічні сили	718.41	
Запорука майбутніх податків на проданих реальностях	2,409.25	
Резерва на забезпечення інвестицій в бондах	106,416.63	
Передплата „Свободи”, заплачена згори	8,311.57	
Сирітський фонд (сирітські частини і платні відсотки)	101,326.43	
Разом		\$16,183,886.72
Спеціальна резерва на безпеку інвестицій і смертності	\$ 450,000.00	
Надвишка резерви й інші фонди	4,959,311.11	
Разом надвишка резерви й інші фонди		5,409,311.11
Разом		\$21,593,197.83

ОЦІНКА ГРАМОТ З КІНЦЕМ 31-го ГРУДНЯ 1958 РОКУ

Признані активи	\$21,593,197.33
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на за- безпеку грамот	\$15,483,219.00
Невиплачені посмертні запомоги, ендавмент і всі ін- ші виплати	700,667.72
Разом	\$16,183,886.72
Надвишка резерви в усіх фондах	5,409,311.11
	<u>\$21,593,197.33</u>

Оцінка грамот в обидвох департаментах разом	133.4 %
Смертність в обидвох департаментах	62.2 %
Відсотки від інвестицій в усіх фондах	3.27%

7. ВИПЛАТИ ЧЛЕНАМ, ЇХ СПАДКОЄМЦЯМ І НА ГРОМАДСЬКІ ЦІЛІ

П'ять вміщених нижче таблиць подають суми виплат, які доконав УНСоюз за останнє десятиріччя для своїх членів, за їх життя, або визначеним ними спадкоємцям, особам і установам після їх смерти.

Величина цих сум вказує на значну роллю, яку виконує УНСоюз у матеріальному забезпеченні своєї національної громади в Америці. В самому 1958 р. виплата посмертного й на дозрілі вивінувальні грамоти становила понад 600,000 доларів. Виплата на ці грамоти впродовж цілого часу існування УНСоюзу перейшла імпонуючу суму 11 мільйонів доларів.

До цих виплат приходять показні суми, виплачені на передчасно згрошевлені грамоти, яких, на жаль, щораз більше, без відповідної для того причини; виплати хворобових підмог та виплати дивіденд, щорічна сума яких переходить сто тисяч доларів. Досі виплачено дивіденд на понад два мільйони доларів.

Останні дві таблиці дають суми, виплачені з Культурного Фонду УНСоюзу на громадські цілі. Не маючи змоги подати точної загальної суми цих виплат, можна з повною правдоподібністю назвати суму понад мільйон доларів, виплачену на різnorodні громадські цілі. Окрему дуже помітну рубрику в цих виплатах становлять видатки на друк десятка основних українознавчих творів в англійській мові та великого числа періодичних і неперіодичних видань в англійській та українській мовах. Можна з повним правом сказати,

що впродовж існування УНСоюзу мало було таких громадських установ і корисних акцій, які не дістали б допомоги від УНСоюзу. Окремо слід назвати допомогову акцію, ведену 500-ма Відділами УНСоюзу, які тепер, як і впродовж десятиліть, визначаються активністю у громадській роботі та щедрістю на громадські цілі.

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНОГО ТА ВИВІНУВАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННЄ ДЕСЯТИРІЧЧЯ

Рік	Випл. суму	Рік	Випл. суму
1949	\$302,133.84	1954	\$432,714.36
1950	320,183.66	1955	465,942.13
1951	342,150.82	1956	608,305.41
1952	367,211.93	1957	632,207.08
1953	424,127.63	1958	613,681.30

ВИПЛАТИ ПЕРЕДЧАСНО ЗГРОШЕВЛЕНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННЄ ДЕСЯТИРІЧЧЯ

Рік	Випл. суму	Рік	Випл. суму
1949	\$39,254.38	1954	\$ 83,673.64
1950	51,233.27	1955	82,641.69
1951	62,755.94	1956	79,883.19
1952	54,503.85	1957	106,815.77
1953	64,517.68	1958	122,872.92

ВИПЛАТИ ДИВДЕНДИ ЗА ОСТАННЄ ДЕСЯТИРІЧЧЯ

1949	\$100,422.55	1954	\$125,663.65
1950	100,055.27	1955	121,774.18
1951	99,241.36	1956	125,982.99
1952	108,982.09	1957	129,755.21
1953	117,604.85	1958	133,842.28

ВИПЛАТИ ХВОРОВОНИХ ДОПОМОГ ЗА ОСТАННЄ ДЕСЯТИРІЧЧЯ

1949	\$28,054.21	1954	\$37,054.00
1950	33,113.21	1955	35,950.00
1951	31,140.18	1956	36,815.16
1952	32,874.00	1957	35,761.00
1953	35,938.00	1958	42,238.00

ВИПЛАТИ З НАРОДНОГО ФОНДУ НА ГРОМАДСЬКІ ЦІЛІ ЗА ОСТАННЄ ДЕСЯТИРІЧЧЯ

1949	\$ 7,208.67	1954	\$12,974.68
1950	12,720.00	1955	10,676.52
1951	8,698.20	1956	18,112.87
1952	8,797.37	1957	17,999.39
1953	14,200.86	1958	14,734.12

**ВИПЛАТИ З НАРОДНОГО ФОНДУ НА ГРОМАДСЬКІ ЦІЛІ
В 1958 Р.**

Український Конгресовий Комітет Америки	\$ 2,500.00
Освітні Курси Українознавства на „Союзівці”	1,150.00
Злучений Український Американський Допомоговий Ко- мітет (ЗУАДК)	1,000.00
Український Вільний Університет у Мюнхені	600.00
Український Католицький Семінар в Стемфорді, Конн. . .	500.00
Українська Православна Колегія св. Андрія у Бавнд Бру- ку, Н. Дж.	500.00
Американський Червоний Хрест	250.00
Незалежна Асоціація Дослідників Совєтської Теорії і Практики	250.00
Наукове Т-во ім. Т. Шевченка в Нью Йорку, Н. Й.	200.00
Наукове Т-во ім. Т. Шевченка в Сарселі у Франції	200.00
Комітет Українців Канади (КУК)	200.00
Українська Вільна Академія Наук в ЗДА	200.00
Осередок Української Культури й Освіти в Канаді	150.00
Сиротинець у Філадельфії, Па.	150.00
Український Пласт	150.00
Спілка Української Молоді Америки (СУМА)	150.00
Українська Вільна Академія Наук в Канаді	150.00
Наукове Т-во ім. Т. Шевченка в Канаді	100.00
Фонд Українсько-Американських Ветеранів в ЗДА	100.00
Товариство Приятелів Капелі Бандуристів	100.00
Український Музичний Інститут в ЗДА	100.00
Організація Оборони Лемківщини	100.00
Дім Старців у Філадельфії, Па.	100.00
Фонд Зелена Буковина	100.00
Комісія Допомоги Українському Студентству (КОДУС) . .	100.00
Український Культурний Город в Клівленді, Огайо, на пам'ятник Лесі Українки	100.00
Українська Дівоча Академія у Факс Чейс, Па.	100.00
Українська Дівоча Академія у Слотсбургу, Н. Й.	100.00
Культурний Фонд Ліги Укр. Молоді в ЗДА і Канаді	100.00
Пластовий Дім в Клівленді, Огайо	100.00
Комісія Допомоги Українському Студентству	100.00
Спортова Централья Америки і Канади	100.00
Громадський Комітет у ЗДА	100.00
Централья Українських Студентів в Європі (ЦЕСУС)	50.00
Спілка Української Молоді в Клівленді, Огайо	50.00
Український Технічний Інститут в Нью Йорку, Н. Й.	50.00
Українська Енциклопедія англійською мовою	4,684.12
РАЗОМ	\$ 14,734.12

ДЕЯКІ ЧИСЛА ЗА 1959 РІК

В часі друку цієї книжки оголошено деякі статистичні да-
ні про життєве забезпечення за 1959 рік. Вони вимовно під-
креслюють зілюстровані в цій книжці тенденції постійного та
швидкого росту життєвого забезпечення у ЗДА й Канаді.
Не маючи вже змоги замінити чисел за 1958 рік цими нови-
ми, на рік молодшими, числами, подаємо тут найхарактерис-
тичніші з них.

З кінцем 1959 року в ЗДА було забезпечених кругло 127 мільйонів осіб на загальну суму забезпечення 600 бiльйонів доларів. Ці числа за попередній 1958 рік виносили: 124 мільйони осіб із кругло 550 бiльйонів доларів забезпечення. Отже, за один, 1959 рік набули життєве забезпечення нових чотири мільйони осіб. Приймаючи загальне число населення ЗДА з кінцем 1959 року на 179 мільйонів, виявиться, що кругло 71 відсотків усього цього населення мало життєве забезпечення.

У самому 1959 році населення ЗДА набуло життєвого забезпечення на суму 70,854,000,000 доларів. За попередній рік сума нового забезпечення виносила другло 66.8 бiльйонів.

Пересічна сума життєвого забезпечення усіх американських родин у 1959 році виносила 9,500 доларів, що означає звишку на 700 доларів у порівнянні із попереднім роком, коли на кожну американську родину припадала сума 8,800 доларів забезпечення. Пересічна сума забезпечення тільки забезпечених родин виносила в 1959 році 11,900 доларів. В попередньому році вона виносила рівно тільки 11,000 доларів.

Пересічна сума звичайних грамот життєвого забезпечення виносила з кінцем 1959 року суму 3,420 доларів, тобто на 200 доларів вище, як у попередньому році. Пересічна сума грамот, виданих в самому 1959 році, виносила 5,950 доларів. Рік раніше вона виносила 5,740 доларів.

Цікаво підмітити, що пересічна сума грамот, виданих УНСоюзом в 1959 році, виносила 901 долар, що піднесло пересічну суму забезпечення усіх членів УНСоюзу на суму 764 долари. Пересічна сума грамот, виданих УНСоюзом у 1958 році виносила 887 доларів.

У 1959 році, який належить до кращих років УНСоюзу, здобуто 4,998 нових членів із загальною сумою їх забезпечення 4,505,500 доларів. Після покриття витрат, загал членства УНСоюзу в тому році збільшився на 1,423 члени, піднісши загальну кількість членів УНСоюзу до 79,199 із 58,121,981 доларів забезпечення. На це загальне число членів складаються 74,160 активних і 5,039 неактивних (із заплаченими вкладками).

Ці числа за 1959 рік вказують на те, що УНСоюз, хоч і зріс у 1959 році, то все ж таки його розвиток є пропорційно куди менший, як розвиток життєвого забезпечення у ЗДА.

З М І С Т

стор.

ВСТУПНІ ЗАВВАГИ -----	3
I. ЖИТТЬОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ЗДА І ЙОГО СУСПІЛЬНА РОЛЯ	
1. Вага життєвого забезпечення -----	7
2. Розвиток життєвого забезпечення в ЗДА -----	9
3. Аналіза життєвого забезпечення -----	12
4. Користи життєвого забезпечення -----	17
5. Сподівана довжина життя; смертність і її причини -----	19
II. БРАТСЬКІ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІ ОРГАНІЗАЦІЇ В ЗДА І УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ	
1. Загальний огляд братських забезпечених організацій в ЗДА -----	25
2. Місце Українського Народного Союзу серед братських забезпечених організацій в ЗДА -----	28
3. Місце українських забезпечених організацій серед організацій інших національних груп в ЗДА -----	32
III. УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ У 1958 РОЦІ	
1. Український Народний Союз. Дати і числа -----	36
2. Конвенції Українського Народного Союзу та обрані ними головні предсідники -----	38
3. Головний Уряд Українського Народного Союзу обраний на XXIV Конвенції в 1958 році -----	38
4. Ріст членства -----	39
5. Аналіза членства -----	46
6. Ріст майна та його інвестування -----	53
7. Виплати членам, їх спадкоємцям та на громадські цілі -----	60
 ДЕЯКІ ЧИСЛА ЗА 1959 РІК -----	 62

Д Ж Е Р Е Л А :

1959 *Life Insurance Fact Book*. Institute of Life Insurance, 488 Madison Avenue, New York 22, N. Y.

1960 *Information Please Almanac*, New York Journal American, McGraw-Hill, New York City.

Consolidated Statistics and Consolidated Chart of Fraternal Societies, 1959. Fraternal Monitor, 123 West North Street, Indianapolis, Indiana. Статистичні дані використано за спеціальною згодою видавця поданого джерела.

Річний звіт Головного Касира УНСоюзу за 1958 рік.

Річний звіт Головного Секретаря УНСоюзу за 1958 рік.

Конвенційні звіти Українського Народного Союзу від початку його існування.

